

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1977-1978

14 MAART 1978

WETSVOORSTEL

houdende oprichting van de intercommunale vereniging, genaamd « Intercommunale Maatschappij voor de valorisatie van het bosbestand »

(Ingediend door de heer Pierret)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In alle plattelandsgebieden vormen de bossen de gebieden die om de grootste continue verzorging vragen, maar geven zij anderzijds ook — wanneer we althans voornamelijk het particuliere domein beschouwen — het meest verbrokkelde beeld te zien.

Hetzelfde kan niet worden gezegd van de publieke sector; in overgrote meerderheid zijn de openbare bossen nl. eigendom van hetzij de Staat, hetzij andere overheidslichamen: provincies, gemeenten, O.C.M.W., enz. Zij vallen trouwens wat beheer en afzet betreft alle onder een eigen regeling. De openbare bossen vormen doorgaans grotere beheerseenheden. Ze zijn minder opgedeeld dan in de particuliere sector. Toch lijkt het vooral met het oog op een meer rationeel beheer en exploitatie van de bossen nuttig en belangrijk dat binnen een en dezelfde vereniging wordt overgegaan tot een indeling in gemeentelijke eenheden voor bosbeheer!

Al sedert lang hebben de terzake verantwoordelijke instanties zich ingezet voor de valorisatie van niet alleen de bossen, maar eveneens van het voor het bosbeheer ingeschaalde werknemersbestand. In een rapport, dat een 10-tal jaren geleden door het « Centre Wallon du bois » werd uitgebracht, kwam dit probleem van de werkgelegenheid in het bosbedrijf aan de orde en aan een uitstekende studie van de hand van de betreunde Georges Gonze, eerstaanzend ingenieur, hoofd van de dienst Waters en Bossen. De Luxemburgse bossen beslaan een oppervlakte van 111 397 hectare, tegenover 109 681 in 1951. Gemiddeld werden er in de periode 1951 - 1960 per jaar 1982 hectare gehakt. Wat de werkgelegenheid betreft die door het Luxemburgse bosbedrijf wordt geboden, zouden per jaar voor productie- en onderhoudswerkzaamheden 146 000 mandagen nodig zijn, hetgeen overeenstemt met permanente werkgelegenheid voor 600 arbeiders, indien deze werkzaam-

Chambre des Représentants

SESSION 1977-1978

14 MARS 1978

PROPOSITION DE LOI

instituant l'association intercommunale dénommée
« Société intercommunale de valorisation
forestière »

(Déposée par M. Pierret)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Dans toutes les régions rurales, la forêt est la matière qui exige la plus grande continuité de soins mais qui est aussi la plus morcelée si l'on regarde principalement le domaine privé.

Il n'en va pas de même pour le secteur public car la grande majorité des forêts publiques appartiennent soit à l'Etat, soit à d'autres pouvoirs publics: provinces, communes, C.P.A.S., etc. Elles sont soumises d'ailleurs à une réglementation dans différents domaines: gestion et commercialisation. Les forêts publiques se caractérisent généralement par des unités de gestion plus étendues. Elles apparaissent moins éparpillées que dans le secteur privé. Toutefois, il apparaît utile et important pour permettre, notamment, une gestion forestière et une exploitation plus rationnelle, de procéder au groupement des entités communales forestières au sein d'une seule et même association!

Depuis longtemps déjà les autorités responsables sont préoccupées de la valorisation non seulement de la forêt, mais également de la main-d'œuvre forestière. Dans un rapport rédigé il y a une dizaine d'années par le Centre wallon du bois, le problème de la main-d'œuvre forestière a été envisagé et, d'une excellente étude émanant du regretté Georges Gonze, ingénieur principal, chef de service des Eaux et Forêts, nous extrayons la déclaration suivante: « l'étendue de la forêt luxembourgeoise était de 111 397 hectares contre 109 681 en 1951. La moyenne des prélèvements des années 1951 à 1960 atteignait 1 982 hectares l'an. Quant aux possibilités d'emplois offertes par la forêt luxembourgeoise, 146 000 journées par an seraient nécessaires pour les travaux de production et d'entretien, ce qui correspond à l'emploi permanent de 600 ouvriers si ces travaux pouvaient être réalisés en toute saison. Quant à l'ensemble des travaux d'exploitation de la forêt: abar-

heden gedurende het hele jaar kunnen worden uitgevoerd. In 10 jaar tijds zullen 133 000 m³ loofbomen en 258 000 m³ naaldbomen moeten worden gevelde (een volume dat nog veel groter zou kunnen uitvallen); daar komt dan nog de vormgeving en de afvoer bij; met deze werkzaamheden zijn 166 000 mandagen gemoeid, d.i. vaste werkegelengheid voor 700 arbeidskrachten indien deze werkzaamheden het hele jaar door kunnen worden verricht. Het is hierbij wel nodig dat de 1 300 arbeiders polyvalent zijn, maar dat ze zowel als houthakker dan als bosarbeider kunnen worden ingezet. Alleen dan kunnen de 1 300 arbeidsplaatsen als vaste arbeidsplaatsen worden beschouwd.

Inzake valorisatie van het bosbestand was de voornaamste ingenieur van oordeel « dat de Luxemburgse bossen en bosbouwprodukten — en hetzelfde zouden we kunnen opmerken ten aanzien van alle bosgebieden — niet hun hoogste rendement opleveren; de reden hiervan is de ontoereikendheid van het werknemersbestand, hetgeen zeer samenhangt met het onstabiele karakter van de seizoenswerkgelegenheid, het onderbetaald worden van de werknemers, een gevolg van de weinig rationele arbeidsorganisatie de onvoldoende promotiemogelijkheden in het beroep, de weerszin die goede arbeidskrachten hebben om van werkgever te veranderen en het vermogen van de gemeenten om bij de inschakeling van de arbeidskrachten op rationele wijze te werk te gaan. Met die vaststelling van onvermogen is niets pejoratiefs bedoeld jegens de gemeenten; zij is het gevolg van de ontwikkeling van denkbare en methoden die alleen gericht zijn op concentratie en samenbundeling ». De aangehaalde auteur voegde er in een tijd dat hij niet verdacht kon worden het probleem in haast te willen oplossen aan toe : de gemeenten slagen er niet in, in toereikende mate de valorisatiewerkzaamheden met betrekking tot de bossen uit te voeren die hen door de diensten voor het bosbedrijf worden gevraagd. Ook is de valorisatie van hun bosbouwprodukten zeer onvoldoende en ze zouden niet elk afzonderlijk nieuwe, rationele methodes voor de valorisatie mogen toepassen. Evenmin slagen zij erin het in de bosbouw werkzame personeel op een juiste manier in te schakelen. Er zou een orgaan moeten worden opgericht dat de gemeenten op dit drievoudige gebied steun zou kunnen verlenen en dat het volledige vertrouwen geniet van de beseigenaren, te wier behoefte het ingrijpende valorisatiewerkzaamheden in de bosbouwsector kan verrichten.

In een ander verslag van het « Centre Wallon du bois » wordt voor het op te richten orgaan de intercommunale coöperatievorm bepleit.

Het tweede rapport dat op de werkvergadering ter sprake kwam, werd ingediend door de heer Dutermé, eerste-stand ingenieur van de Dienst Waters en Bossen, die ons eveneens is ontvallen sedert de organisatie van de vergaderingen voor de valorisatie van de arbeidskrachten in de bosbouw en van de Waalse bossen. De heer Dutermé pleitte er in zijn rapport eveneens voor dat voor het beheer van de bossen vaste arbeidskrachten worden ingeschakeld ». Er zijn gemeenten in de Ardennen die zich dank zij de inkomsten van hun bossen staande hebben weten te houden; andere hebben dank zij de bossen werkzaamheden kunnen verrichten, al dan niet met extra-steun van de overheid. Voor een goed beheer van de bossen is het nodig dat arbeidskrachten worden aangevoerd die een goede opleiding hebben gehad, zoals zulks lange tijd het geval was bij het Centre Wallon du bois. Bij de recrutering moet op soepele wijze worden tewerk gegaan en ook moeten de bossen in grotere eenheden worden gebundeld ten einde één of meerdere arbeiders vast werk te garanderen. Wat betreft de financiering van de arme gemeenten of gemeenten met ontoereikende ontvangsten richtte de heer Dutermé in zijn verslag speciaal de aandacht op het vraagstuk van de bossing ten aanzien waarvan een speciaal financieringsbeleid

tage de 133 000 m³ de feuillus et de 258 000 m³ de résineux en 10 ans (volume qui pourrait être encore plus important) façonnage, débardage, il est susceptible d'offrir 166 000 journées de travail soit l'emploi permanent de 700 travailleurs si ces travaux pouvaient être réalisés en toute saison. Il faut que les 1 300 ouvriers de forêt soient polyvalents, c'est-à-dire qu'ils puissent aussi bien travailler comme bûcheron que comme ouvrier sylvicole. A cette condition, les 1 300 emplois seront permanents. »

En ce qui regarde le problème de la valorisation forestière, l'ingénieur précité estimait que « la valorisation de la forêt luxembourgeoise et celle des produits forestiers — nous pourrions en dire autant pour l'ensemble des régions forestières — sont entravées par la raréfaction de la main-d'œuvre forestière due à l'instabilité de l'emploi à caractère saisonnier, à l'insuffisance relative des rémunérations consécutive à l'organisation peu rationnelle du travail, au manque de promotion dans l'emploi, à la répugnance des bons ouvriers à changer d'employeur et à l'incapacité d'une administration communale d'organiser rationnellement l'utilisation de la main-d'œuvre. La constatation de cette incapacité n'a rien de péjoratif, à l'égard des communes; elle résulte de l'évolution des conceptions et des méthodes qui, toutes, visent à la concentration et au groupement ». L'auteur de la citation ajoutait en un moment — non suspect — de hâte vis-à-vis d'une solution du problème : « les communes ne savent plus réaliser à suffisance les travaux de valorisation des forêts que leur demande le service forestier ! Elles savent très mal valoriser les produits de leurs forêts et ne sauraient pas isolément adopter de nouvelles méthodes rationnelles de valorisation. Elles ne savent pas utiliser, organiser et valoriser la main-d'œuvre forestière. Il est nécessaire de créer un organe qui puisse servir les communes dans ce triple domaine et jouir de l'entière confiance des propriétaires forestiers à qui il se substituera pour l'exécution de travaux onéreux et rentables de valorisation forestière ».

Un autre rapport du Centre wallon du bois préconisait d'ailleurs la forme de coopérative intercommunale pour l'organisation à créer.

Le second rapport de la réunion de travail était présenté par M. Dutermé, ingénieur principal des Eaux et Forêts, disparu lui aussi depuis l'organisation des sessions se préoccupant de la valorisation de la main-d'œuvre forestière et des forêts wallonnes. M. Dutermé, dans son rapport, lançait également un appel à l'occupation d'une main-d'œuvre permanente pour des forêts dignes qu'on s'occupe d'elles : « Des communes ont pu survivre en Ardenne grâce aux revenus de leurs bois; d'autres doivent leur confort moderne à ces seules ressources; d'autres encore grâce aux forêts ont pu réaliser des travaux avec ou sans l'aide des pouvoirs publics. Une bonne gestion des forêts postule le recrutement d'une main-d'œuvre appropriée bien formée comme il en a été longtemps le cas au Centre wallon du bois. Un recrutement est nécessaire à réaliser de différentes manières notamment par une formule souple d'engagement, le groupement aussi des forêts soumises de manière à garantir du travail en permanence à un ou plusieurs ouvriers ». Par rapport au financement des communes pauvres ou à recettes insuffisantes, M. Dutermé, dans son rapport, insistait sur le problème du boisement où en cette matière une politique particulière de financement devrait être suivie : « Si une formule de prêt pouvait être

zou moeten worden gevolgd. Via een speciaal uit te werken leenregeling zou het voor de instanties die zich met het beheer van de bossen bezighouden en voor de economisch zwakke gemeenten mogelijk moeten zijn met hun programma's ter valorisatie van hun eigendommen voortgang te maken, zo zij althans voortaan ook kunnen rekenen op deskundige en vaste arbeidskrachten. »

In een ander rapport, van de hand van de heer Felten, gewezen directeur van de provinciale administratie van de provincie Luxemburg, wordt erop gewezen dat het probleem van de aanwerving van vaste arbeidskrachten voor het uitvoeren van werkzaamheden in de tot de gemeenten, openbare lichamen behorende bossen, administratief gezien op velerlei wijze kon worden opgelost. Hij dacht o.m. aan overeenkomsten tussen gemeenten overeenkomstig het bepaalde in de wet betreffende de vereniging van gemeenten tot nut van het algemeen.

De reden dat we aan de drie voornoemde rapporten nogal aandacht besteden, is dat we wilden aantonen dat het probleem niet van vandaag of gisteren is, maar eveneens dat het nog geen definitieve oplossing heeft gekregen. Toch hebben zich diverse organisaties ingezet voor het zoeken naar bruikbare oplossingen voor zowel de publieke als de particuliere sector. Met het onderhavige wetsvoorstel wordt uitsluitend de valorisatie beoogd van de bossen die eigendom zijn van de gemeenten en de ondergeschikte lichamen; ook is het de bedoeling dat de staatsbosgebieden erbij worden betrokken. De economische crisis waarmee we sedert 2 à 3 jaar worden geconfronteerd, heeft de problemen in verband met de valorisatie van het bosbestand zeer actueel gemaakt; de politieke bewindslieden trachten niet alleen zoveel mogelijk arbeidsplaatsen te scheppen — ook in de bosbouwsector — ze willen eveneens het kapitaal aan hout waarover ons land en vooral het Waalse landsdeel beschikt, vanaf het moment van aanplant tot de finale verwerking valoriseren.

Naar het oordeel van diverse specialisten wordt het rendement van de bossen bepaald door de gebruikte houtsoorten, de kwaliteit van de produktieplaatsen, maar ook door de regelmatige zorgen die worden verleend voor de instandhouding en uitbreiding van de bossen. Versnippering van het bosareaal, het weze in publiek of particulier bezit, heeft dan ook tot gevolg dat niet altijd kan worden voldaan aan de voorwaarden die vervuld moeten worden in verband met de uiteenlopende kwaliteit van de gronden, van de houtsoorten en de tot standbrenging van infrastructuur die nodig is om een hoog rendement te bereiken.

Alle specialisten zeggen er verder voorstander van te zijn dat op korte termijn een klimaat wordt geschapen dat gunstig is voor een beheer van bosenheden in het kader van een bepaalde regio. Primair is dat bossen worden gecreeërd die — wat de publieke domeinen betreft — worden beheerd door een intercommunale vereniging voor de valorisatie van de bosbouw.

Over enkele jaren zullen we te kampen krijgen met een groeiend tekort aan timmerhout, en het blijkt nu reeds noodzakelijke maatregelen voor te stellen met het oog op een betere exploitatie van de bossen, de verhoging van het rendement ervan en de eliminering van de negatieve gevolgen van de versnippering van het publieke bosareaal. Er zijn derhalve argumenten aan te voeren voor een globale aanpak, waarbij wordt getracht de diverse problemen die rijzen bij het beheer van de bossen in een integrerend perspectief tot een oplossing te brengen. Overigens blijft er op alle terreinen en met name bij de exploitatie van de bossen, het vellen van de bomen en op het stuk van de arbeidsvoorwaarden van het in de bosbouwsector werkzame personeel nog heel wat te doen.

trouvée, elle permettrait à la régie forestière et aux communes économiquement faibles d'aller de l'avant dans le programme d'enrichissement de leurs propriétés si par ailleurs on peut compter désormais sur une main-d'œuvre experte et permanente. »

Un autre rapport, établi par M. Felten, ancien directeur de l'administration provinciale du Luxembourg constatait que le problème de recrutement d'une main-d'œuvre permanente pour l'exécution des travaux forestiers dans les bois appartenant aux communes pourrait, du point de vue administratif, être résolu de différentes manières. Il envisageait, entre autres, « des conventions entre communes suivant les dispositions de la loi relative à l'association de communes dans un but d'utilité publique ».

Si nous avons voulu citer de longs extraits des trois rapports en cause, c'est bien pour montrer que le problème n'est pas récent mais aussi qu'il n'a pas trouvé de solution définitive. Pourtant, plusieurs organismes se sont préoccupés de rechercher des solutions valables aussi bien pour le secteur public que pour le secteur privé. La présente proposition de loi vise uniquement la valorisation des propriétés communales et des pouvoirs subordonnés tout en cherchant à y associer les propriétés dont l'Etat dispose dans les régions forestières. La crise économique que nous connaissons depuis deux à trois années, a rendu très actuels les problèmes de valorisation forestière parce que les responsables politiques cherchent non seulement à créer le plus d'emplois possibles y compris dans le domaine forestier mais également à mettre en valeur depuis sa naissance jusqu'à sa transformation finale, le capital ligneux dont notre pays dispose, surtout en région wallonne.

Selon l'avis de plusieurs spécialistes, le rendement des forêts dépend des essences utilisées, de la qualité des stations mais aussi des soins réguliers apportés à la conservation et au développement des forêts. Aussi le morcellement de la propriété forestière, qu'elle soit publique ou privée, ne permet pas toujours de remplir l'ensemble des conditions imposées par la diversité de la qualité des sols, celle des essences utilisées et la création d'une infrastructure nécessaire à un rendement élevé.

L'ensemble des spécialistes recommandent d'ailleurs l'instauration rapide d'un climat favorable à une gestion des ensembles forestiers dans le cadre d'une région déterminée. Il s'agit de créer des massifs forestiers dont l'ensemble des propriétés publiques se constitueraient sous la forme d'une intercommunale de valorisation forestière.

Dans quelques années, il faudra faire face à une pénurie croissante des bois d'œuvre, et il s'avère nécessaire de proposer dès maintenant des mesures tendant à améliorer l'exploitation forestière, d'en accroître le rendement et d'éliminer par ailleurs les effets négatifs du morcellement de la propriété forestière publique. On peut donc défendre une vision d'ensemble s'attachant à résoudre dans une perspective d'intégration, les différents problèmes qui se posent à la gestion forestière. Il reste par ailleurs d'énormes progrès à réaliser dans tous les domaines, notamment dans l'exploitation forestière, dans la récolte des bois et dans les conditions de travail et d'occupation de la main-d'œuvre forestière.

Er is derhalve reden om verheugd te zijn over de pogingen die — nog maar zeer onlangs — door het Centre Wallon du bois werden gedaan om voor de gerezen problemen de passende oplossingen te vinden. Overigens kan hierbij worden opgemerkt dat met de oprichting van verenigingen van publieke eigenaren het zeker mogelijk zou zijn de werkzaamheden in de bosbouwsector beter te organiseren en ze voor de werknemers in deze sector aantrekkelijker te maken; deze laatsten zouden ter plaatse de beschikking hebben over de nodige mechanische middelen en ook vast tewerkgesteld kunnen worden, zoals reeds in het verslag van de heer Duterme naar voren kwam.

Dank zij zulk een organisatie zal het zeker mogelijk zijn over een beter toegeruste uitrusting te beschikken zoals in Zweden reeds lange tijd het geval is, tot de uitbouw te komen van het gehele bosbouwnet, de ploegenarbeid in een bepaalde regio tot ontwikkeling te brengen, alsmede een beleid te voeren op middellange en zeer lange termijn. Via een intercommunale vereniging, die een aantal gemeenten op het stuk van het bosbeheer groepeerd, moet het zeker mogelijk zijn een ruilverkavelingsbeleid op te zetten, waarbij elk der gemeentelijke eigenaars de intrinsieke eigendom van zijn eigen goed behoudt. Wat men van de regionale c.q. sub-regionale autoriteit gedaan zou moeten krijgen is, dat nieuwe industrieën worden gevestigd die de door de bossen geleverde produkten als grondstof gebruiken. De stoort daartoe kan worden gegeven door de Staat zelf, die tot taak zou hebben de oprichting van intercommunale verenigingen te vergemakkelijken; genoemde verenigingen zouden zich voornamelijk moeten bezighouden met de valorisatie van het bosbestand en het geranderen van vast werk voor het in deze sector werkzame personeel via een pakket concrete regelmatige en geplande maatregelen, bij het vaststellen waarvan wordt uitgegaan van alle naar voren gebrachte of in een bepaalde bosenheid geconstateerde behoeften.

Overigens bestaat er een samenhang tussen het onderhavig wetsvoorstel en het onlangs ingediende voorstel tot oprichting van een Waals fonds voor de bosbouw. Het is duidelijk dat via een dergelijke fonds diverse intercommunales van start zouden kunnen gaan, alle kosten die uit zo'n politiek wilsbesluit voortvloeien zouden worden gedekt, een sociaal fonds zou kunnen worden opgericht en alle benodigde uitrustingen zouden kunnen worden gefinancierd.

Het onderhavige wetsvoorstel is gericht op :

1. de oprichting van intercommunale verenigingen voor de valorisatie van het bosbestand, waarbij wordt uitgegaan van eenheden voor de afbakening waarvan zoveel mogelijk natuurlijke grenzen worden gevolgd ;
2. de verbetering, uitrusting, conservering en het beheer van een bepaalde bosenheid, als hiervoor bedoeld, welke eenheid onder toezicht staat van de dienst Waters en Bossen, zoals dit reeds thans het geval is voor de gemeentelijke bossen.

Het doel van een intercommunale vereniging mag niet beperkt zijn tot alleen maar het beheer van de bossen; daarnaast moet zij zich ook kunnen bezighouden met de verwerking ter plaatse en de valorisatie van de houtprodukten.

Voor de totstandkoming van dat wetsvoorstel hebben de door het Centre wallon du bois tussen 1965 en 1970 verrichte studies als basismateriaal gediend. Er werd voorts een studietoelating ingesteld bestaande uit vier arrondissementscommissarissen uit de provincie Luxemburg, t.w. de heer Libotte, arrondissementscommissaris te Marche; de heer Landenne, arrondissementscommissaris te Neufchâteau; de heer Christophe, arrondissementscommissaris te Arlon en de heer Lion, arrondissementscommissaris te Bastogne.

C'est pourquoi on ne peut que se réjouir des efforts déployés tout récemment par le Centre wallon du bois en vue de rechercher des formules adéquates à la solution des problèmes posés. On peut d'ailleurs ajouter que la création d'associations de propriétaires publics permettrait certainement d'organiser mieux qu'aujourd'hui le travail forestier, de le rendre plus attrayant pour l'ensemble de la main-d'œuvre qui trouverait sur place les moyens mécaniques mis à sa disposition, qui verrait là aussi la possibilité d'être occupée d'une manière permanente ainsi que le soulignait déjà le rapport de M. Duterme.

L'organisation permettra certainement un équipement plus étoffé tel que les Suédois le possèdent depuis longtemps, l'aménagement de l'ensemble du réseau forestier, le développement du travail en équipe dans une région donnée ainsi que la poursuite d'une politique à moyen et à très long terme. Une association intercommunale regroupant un ensemble de communes au niveau d'un massif forestier permettrait certainement la mise en place d'une politique de remembrement, tout en conservant à chacun des propriétaires communaux, la propriété intrinsèque de son bien propre. Ce qu'il faut obtenir soit de l'autorité régionale, soit de l'autorité sous-régionale, c'est l'implantation d'industries nouvelles en partant de la matière première forestière. L'impulsion peut être donnée par l'Etat lui-même dont le but serait de faciliter la constitution d'associations intercommunales dont l'action serait principalement la valorisation de la forêt et d'assurer la permanence de la main-d'œuvre forestière par un ensemble d'actions ponctuelles, régulières, ordonnées dans le temps et organisées en fonction de l'ensemble des besoins exprimés ou constatés au niveau d'un massif forestier.

La présente proposition de loi est d'ailleurs liée à celle récemment déposée qui tend à créer un fonds forestier wallon. Il est bien évident qu'un tel fonds devrait permettre le démarrage de plusieurs intercommunales, la prise en charge de tous les frais qui découleront d'une telle volonté politique, la création d'un fonds social et le financement de tous les équipements nécessaires.

La présente proposition de loi tend :

1. à la constitution d'associations intercommunales de valorisation forestière en se basant sur des massifs forestiers déterminés de façon quasi naturelle ;
2. à l'amélioration, à l'équipement, à la conservation et à la gestion d'un massif forestier déterminé comme il est dit ci-avant, ce massif forestier restant placé sous le contrôle de l'administration des Eaux et Forêts, comme c'est déjà le cas actuellement pour les forêts communales.

Le but d'une association intercommunale ne doit pas se limiter à la seule gestion forestière mais devrait pouvoir aller jusqu'à la transformation sur place et à la valorisation du produit ligneux.

La présente proposition de loi est d'ailleurs basée sur l'ensemble des travaux réalisés au Centre wallon du bois, entre 1965 et 1970. Une commission d'études a été mise sur pied. Elle comprenait les quatre commissaires d'arrondissement de la province de Luxembourg soit M. Libotte, commissaire d'arrondissement à Marche; M. Landenne, commissaire d'arrondissement à Neufchâteau; M. Christophe, commissaire d'arrondissement à Arlon et M. Lion, commissaire d'arrondissement à Bastogne. L'administration

Het bestuur van Waters en Bossen was in deze commissie vertegenwoordigd door de heren Henriquet, inspecteur-generaal, Reginster, eertaanwezend ingenieur van Waters en Bossen, diensthoofd te Marche-en-Famenne, Gonze, eertaanwezend ingenieur, diensthoofd te Saint-Hubert en de heren Dal Houdns en Scieur, eertaanwezend ingenieurs bij Waters en Bossen en diensthoofden te Aarlen, resp. Bouillon en Neufchâteau. Van de commissie maakte voorts een vertegenwoordiger van het Provinciaal Bestuur de heer G. Théodore deel uit, die tevens als secretaris optrad van de commissie, alsmede twee permanente gedeputeerden, van wie de auteurs van het onderhavige voorstel, de commissie voorzaten.

Gedurende meer dan drie jaar heeft de commissie zich voornamelijk beziggehouden met na te gaan op welke wijze een intercommunale vereniging zou moeten worden opgezet om het grootste rendement op te leveren en hoe de werkzaamheden van de commissie optimaal kunnen verlopen; een en ander resulteerde in de tot standkoming van het ontwerp-statuuut dat zij voorstellen als basis voor de in het hele land op te richten intercommunale verenigingen voor de valorisatie van de bosbouw. Uitgaande van het verrichte onderzoek kunnen de bossen in drie categorieën worden onderscheiden, t.w. bossen voor produktie-einden; bossen die een beschermende functie hebben en recreatiebossen.

In een op 25 september 1968 uitgebracht rapport stelde de heer Gonze vast dat deze drie categorieën niet duidelijk van elkaar kunnen worden onderscheiden. « De bossen die voor produktie-einden worden gebruikt hebben ook een zekere beschermende rol door het terugdringen van de erosie en het regulariseren van het klimaat en het irrigatiestelsel, benevens een recreatieve rol door de aantrekkingskracht die ze uitoefenen op toeristen en jagers. Ook de bossen met een beschermende functie hebben een niet te verwaarlozen produktieve rol en ook in toeristisch opzicht hebben ze zeker een betekenis. De recreatieve bossen hebben op de steile hellingen van de valleien dikwijls ook een beschermende functie en zijn ook vanuit produktie-oogpunt van betekenis. De bossen met een produktieve functie moeten zodanig worden ingericht en behandeld dat zij tot hun optimale produktiviteit komen en zich op dit peil ook handhaven.

Voor een optimale inrichting is het nodig dat de publieke en ook de particuliere bossen — deze laatste voor zover de eigenaars ervan dit wensen — worden ingedeeld in een beperkt aantal bosbouw- en economische eenheden, waarbij elk domein gepersonaliseerd blijft ten einde de rentabiliteit van de investeringen te verhogen en te versnellen, de exploitatiekosten terug te dringen, de uitvoering van alle noodzakelijke en nuttige werkzaamheden te vergemakkelijken, te waarborgen dat het in de bosbouw werkzame personeel vast is tewerkgesteld en de afzet van de bosbouwprodukten te verbeteren. Voor een dergelijke inrichting is het nodig dat de eigenaren van de publieke bosdomeinen, de provinciale en regeringsinstanties en het bestuur van Waters en Bossen een permanente bijdrage leveren. De praktische werkzaamheden in verband met deze bossen zullen, aldus de betreffende ingenieur, tot de uitsluitende bevoegdheid moeten blijven behoren van de dienst voor de bosbouw. Aangezien het toeristische belang van deze bossen weliswaar bijkomstig, maar niettemin reëel is, dient het grote publiek er in bescheiden mate te worden toegelaten, in de meest aantrekkelijke zones, onder nauwgezette en afdoende gecontroleerde begeleiding. »

En de heer Gonze merkt verder in zijn verslag op: « In de recreatieve bossen en de bossen met een beschermende functie, die dikwijls niet van elkaar zijn te scheiden en waaraan ook de natuurlijke reserves kunnen worden toegevoegd, is de houtproduktie weliswaar niet te verwaarlozen maar zij mag niet op de eerste plaats komen; wat primeert zijn deze bossen zelf. Wat de toegang tot deze bossen door

des Eaux et Forêts était représentée par M. Henriquet, inspecteur principal, par M. Reginster, ingénieur principal des Eaux et Forêts, chef de service à Marche-en-Famenne, par M. Gonze, ingénieur principal des Eaux et Forêts, chef de Service à Saint-Hubert ainsi que par M. Dal Houdns et Scieur ingénieurs principaux des Eaux et Forêts respectivement chefs de service à Arlon, Bouillon et Neufchâteau. Un représentant du gouvernement provincial M. G. Théodore était également présent et faisait fonction de secrétaire de la commission qui comprenait deux députés permanents dont l'auteur de la présente proposition, président de la dite commission.

Cette commission s'est attachée principalement durant plus de trois ans, à définir les conditions fondamentales de réussite d'une association intercommunale et des travaux de la dite commission; il en est ressorti le projet de statut que nous proposons comme base des sociétés intercommunales de valorisation forestière à créer dans l'ensemble du pays. La synthèse des travaux a permis de distinguer trois genres de forêts: les forêts de production, les forêts de protection et les forêts d'agrément.

Dans un rapport daté du 25 septembre 1968, Monsieur Georges Gonze, établissait que la distinction entre ces trois genres n'était pas nette: « Les forêts de production ont un rôle certain de forêts de protection en réduisant l'érosion et en régularisant le climat et le régime des eaux et un rôle de forêt d'agrément par leur attrait certain pour les touristes et les chasseurs. De même, les forêts de protection donnent une production non négligeable et leur attrait touristique est certain. Les forêts d'agrément qui se confondent souvent avec les forêts de protection sur les versants raides des vallées, donnent aussi une production intéressante. Les forêts de production doivent être aménagées et traitées en vue de les amener à leur productivité optimale et de les y maintenir.

L'optimum de l'aménagement comporte le groupement de la forêt publique et même privée, pour autant que leurs propriétaires le souhaitent, en un nombre restreint d'entités sylvicoles et économiques, où chaque patrimoine resterait personnalisé, dans le but d'augmenter et d'accélérer la rentabilité des investissements, de réduire les frais d'exploitation, de faciliter l'exécution de tous les travaux nécessaires et utiles, d'assurer la permanence d'occupation dans la main d'œuvre forestière et d'améliorer la commercialisation des produits forestiers. Cet aménagement requiert le concours permanent des propriétaires forestiers publics, des autorités provinciales et gouvernementales et de l'administration des Eaux et Forêts. Le traitement de ces forêts, devra rester de la compétence exclusive du service forestier. L'intérêt touristique de ces forêts étant accessoire mais néanmoins réel; la pénétration du grand public devra y être modérée, limitée aux zones les plus agréables, guidée avec précision et scrupuleusement contrôlée. »

Le rapport de M. Gonze poursuit en ces termes: « Dans les forêts d'agrément et de protection qui, souvent, se confondent et auxquelles on pourrait joindre les réserves naturelles, la production ligneuse, sans être négligeable, doit rester accessoire; c'est l'existence même de ces forêts qui importe. Quant à la pénétration du public, elle doit non seulement y être largement tolérée mais même y être sus-

het publiek betreft, deze moet niet alleen in ruime mate worden toegestaan, maar zelfs worden gestimuleerd in zoverre zulks verenigbaar is met het bestaan van deze bossen, voor de inrichting waarvan de samenwerking noodzakelijk is van de eigenaren van de publieke en particuliere bossen, de provinciale en regeringsinstanties, de besturen van waters en bossen, de diensten voor stedenbouw en ruimtelijke ordening en het bestuur voor toerisme. De bedoelde werkzaamheden, voor de uitvoering waarvan moet worden uitgegaan van andere beginselen inzake valorisatie dan de optimale houtproductie, moeten tot de primordiale bevoegdheid blijven behoren van de dienst voor de bosbouw, overeenkomstig de algemene richtlijnen verstrekt door de verantwoordelijke instantie voor het toerisme. »

De bossen met een produktieve functie

Uit al de hiervoor genoemde discussies van de commissie is als doel naar voren gekomen : «het samenbundelen van de bosproducenten, hetgeen in alle publieke en ook particuliere bossen in Luxemburg de oprichting mogelijk zou maken van een beperkt aantal beheers- en exploitatie-eenheden, die elk een bepaald bosareaal vertegenwoordigen dat vanuit bosbouw- en economisch oogpunt een eenheid vormt en waarbij elk domein gepersonaliseerd blijft ; de doeleinden zijn de verhoging en versnelling van de rentabiliteit van de investeringen, het terugdringen van de exploitatiekosten, het vergemakkelijken van de uitvoering van alle noodzakelijke of nuttige werkzaamheden, het garanderen van vaste tewerkstelling van het in de bosbouw werkzame personeel en het verbeteren van de afzet en de industrialisering van de produkten (ontleend aan de notulen van 7 november en 5 december 1967).

In het rapport Gonze wordt vervolgens een opsomming gegeven van de bosenheden in de provincie Luxemburg, t.w. Famenne, Gaume, de Noordelijke Ardennen, de Centrale Ardennen en de Zuidelijke Ardennen. En het rapport vervolgt : « Indien men een verdeling tot stand brengt in twee of bij voorkeur drie gebieden, t.w. de Centrale Ardennen, de Westelijke Ardennen en de Zuidelijke Ardennen, dan zou het Luxemburgse bos, de bosenheid waar de bladerrijke en harshoudende bomen elkaar in evenwicht houden, moeten worden opgedeeld in vijf of beter nog zes bosbouweenheden, die een soortgelijke economische betekenis hebben en waarvan de eigenaren, doordat ze met elkaar in een buurtschaprelatie staan, elkaar kennen en over en weer een goed begrip voor elkaar hebben of kunnen hebben.

Deze eenheden zouden gemakkelijk kunnen worden beheerd. Zij zouden groot en homogeen genoeg zijn om er de nodige moderne technische middelen voor te kunnen inzetten. Anderzijds zouden ze ook weer niet zo omvangrijk zijn dat al te lange verplaatsingen door de arbeidskrachten, wier vastheid van tewerkstelling beter gewaarborgd is, noodzakelijk zijn en dat kan worden gekomen tot een goede en gemakkelijke afzet van de produkten, die gemakkelijk over de consumenten in de hele provincie kunnen worden verdeeld. Het lijkt nuttig of zelfs noodzakelijk dat vijf of zes eenheden worden overkoepeld en gecoördineerd door een centraal orgaan ».

Vandaar dat in het rapport de oprichting wordt voorgesteld in de provincie Luxemburg van zes intercommunales voor de bosbouw, waarin de eigenaren zijn opgenomen van de Famenne, de Noordelijke Ardennen, de Centrale Ardennen, de Zuidwestelijke Ardennen en de Gaume, alsmede de instelling van een provinciaal bureau voor het economisch beheer van het bosbestand. De indiener van het voorstel merkt op dat deze studie, *mutadis mutandis*, geldigheid heeft voor alle bosbouwgebieden en dat elk van de

citée dans toute la mesure compatible avec l'existence de ces forêts dont l'aménagement requiert la collaboration des propriétaires forestiers publics ou privés, de l'autorité provinciale et gouvernementale, des administrations des eaux et forêts, de l'urbanisme et de l'aménagement du territoire comme de l'administration du tourisme. Le traitement qui devra s'inspirer de principes de mise en valeur autres que ceux de la production ligneuse optimale, doit rester de la compétence primordiale du service forestier suivant les directives générales données par l'autorité responsable du tourisme. »

Les forêts de production

De l'ensemble des discussions de la commission citée ci-avant, il appert que l'objectif est de « grouper les producteurs forestiers, ce qui permettrait l'établissement dans toute la forêt luxembourgeoise publique et même privée d'un nombre restreint de séries d'aménagement et d'exploitation, couvrant chacune un ensemble de forêts formant une entité sylvicole et économique où chaque patrimoine resterait personnalisé ; les buts sont d'augmenter et d'accélérer la rentabilité des investissements, de réduire les frais d'exploitation, de faciliter l'exécution de tous les travaux nécessaires ou utiles, d'assurer la permanence d'occupation de la main-d'œuvre forestière, et d'améliorer la commercialisation et l'industrialisation des produits » (extrait des procès-verbaux des 7 novembre 1967 et 5 décembre 1967).

Le rapport de M. Gonze cite ensuite les entités sylvicoles du Luxembourg qui sont la Famenne, la Gaume, l'Ardenne du Nord, l'Ardenne centrale et d'Ardenne méridionale. Le rapport poursuit : « Si l'on partage en deux ou de préférence en trois, Ardenne centrale, Ardenne occidentale et Ardenne méridionale, l'entité sylvicole où les feuillus et les résineux sont équilibrés, la forêt luxembourgeoise serait divisée en cinq ou mieux en six entités sylvicoles à intérêt économique semblable et où les propriétaires forestiers, étant voisins, se connaissent les uns les autres et ont ou pourraient avoir une bonne compréhension mutuelle.

Ces entités seraient d'administration facile et de gestion aisée. Elles seraient assez grandes et homogènes pour justifier la mise en œuvre de moyens techniques modernes appropriés. Elles seraient suffisamment restreintes pour éviter de trop longs déplacements de la main-d'œuvre dont la permanence d'occupation serait mieux assurée et pour éventuellement déboucher sur une bonne et facile commercialisation des produits aisément distribuables entre les utilisateurs répartis dans toute la province. Il semble utile, voir même nécessaire, que cinq ou six entités soient couronnées et coordonnées par un organe central ».

C'est pourquoi le rapport proposait la constitution dans la province de Luxembourg de six intercommunales forestières, groupant les propriétaires de la Famenne, de l'Ardenne septentrionale, de l'Ardenne centrale, de l'Ardenne sud-occidentale, de l'Ardenne sud-orientale, et de la Gaume, ainsi que la création d'un bureau provincial d'économie forestière. L'auteur de la proposition fait remarquer que cette étude peut s'appliquer, *mutatis mutandis*, à l'ensemble des régions forestières et, prises séparément, chacune des pro-

provincies met bosgebieden gemakkelijk zou kunnen worden opgedeeld in vanuit bosbouw- en economisch oogpunt afzonderlijke gebieden.

Wat de recreatieve- en reservebossen betreft wordt in het rapport verder opgemerkt : « De valleien met hun kronkelend verloop en steile hellingen vormen toeristisch gezien zeer waardevolle centra, niet alleen door het landschappelijk schoon, maar ook door de visrijkdom en de mogelijkheden voor badvermaak aan en in hun rivieren : het is dan ook van belang deze rijkdommen zorgvuldig te conserveren. Diverse instellingen hebben zich reeds over deze problematiek gebogen ; primair is dat het Bestuur van Waters en Bossen zo ruim mogelijk zijn medewerking verleent. Op de steile hellingen is de produktiviteit van de bossen dikwijls laag en ook de exploitatie is op deze hellingen moeilijk ; verder is ook de rentabiliteit van de harshoudende bomen, vooral van de sparren, niet altijd verzekerd.

De inrichting van de bossen met een primair toeristische functie dient te gebeuren in samenwerking tussen het Bestuur van Waters en Bossen, de toeristische federatie, de dienst voor stedenbouw en de dienst voor ruimtelijke ordening. De praktische werkzaamheden in deze bossen behoren tot het domein van de dienst voor de bosbouw.

Voorts lijkt het dat het Bestuur van Waters en Bossen belast moet worden met de toepassing van de wet van 29 maart 1962 wat betreft de tot de categorie 1 behorende zones (prioritaire landbouw- en bosbouwgebieden). Immers, om tal van redenen die verband houden met de organisatie en waarvan de belangrijkste is het gebrek aan lokaal personeel, zijn de diensten voor stedenbouw geenszins in de mogelijkheid om de bepalingen van deze wet te doen naleven. » Ten aanzien van de organisatie en de werking wordt in het rapport opgemerkt : « Aangezien de Luxemburgse bossen worden beschouwd vanuit deze algemene benadering, moet de indeling ervan in zes eenheden worden gezien overeenkomstig de lijn die werd uitgestippeld op de bijeenkomsten van de studiegroep voor de valorisatie van de Luxemburgse bossen. Daarenboven verdient het aanbeveling dat men voor wat de inrichting van de bossen betreft zo nauw mogelijk aansluit bij de organisatie van de dienst voor de bosbouw.

Elke bosbouweenheid moet worden opgebouwd uit één enkele reeks, overeenkomstig de inmiddels klassiek geworden en in België veelvuldig toegepaste methode Turner 12.6.3 : elke reeks is op zijn beurt weer onderverdeeld in 3 groepen van 4 kappen loofbomen en 2 kappen naaldbomen. De samenstelling van groepen en kappen moet van die aard zijn dat alle eigenaren — zowel in de publieke als private sfeer — van bosarealen te allen tijde kunnen verzoeken om hun arealen in de bosbouweenheid te laten opnemen. Elke reeks moet derhalve zo worden opgezet dat zij niet telkens bij nieuwe toetredingen moet worden gewijzigd. De inrichting vergt de medewerking van al het bosbouwpersoneel uit de provincie.

Elke bosbouweenheid gaat vergezeld van een intercommunale van eigenaren, waarvan de statuten moeten worden voorbereid en opgemaakt door gespecialiseerde juristen ; dit dient zo te gebeuren, dat de deelnemende gemeenten ruimte wordt gelaten om aan de intercommunale bepaalde bevoegdheden, prerogatieven, verplichtingen en taken, als bedoeld in de gemeentewet en de bosbouwwet, inzonderwerkzaamheden en de inrichting en exploitatie van bosarealen, te delegeren.

Zo moet de intercommunale, namens de gemeenten, de bevoegdheid hebben tot het recruter van arbeidskrachten, te beslissen over de wijze van verkoop en exploitatie van de door de dienst voor de bosbouw afgeleverde houtkap en het benodigde of nuttige materiaal aan te schaffen. Ook

vinces forestières pourrait être facilement subdivisée en régions forestières au plan sylvicole et économique.

Quant aux forêts d'agrément et de réserve, le rapport poursuit en disant : « Les vallées sinueuses et abruptes constituent des centres d'attraction touristique de grande valeur non seulement à cause de la beauté des paysages, mais aussi à cause des ressources piscicoles et balnéaires de leurs rivières : il importe de préserver soigneusement ces richesses. Plusieurs organismes se sont déjà préoccupés du problème ; il est essentiel que l'administration des eaux et forêts y collabore aussi largement que possible. Sur les versants rapides, les forêts sont souvent de productivité faible et d'exploitation difficile et la rentabilité des plantations de résineux, surtout d'épicéas, est douteuse.

La détermination des forêts à destination primordiallement touristique doit être établie avec la collaboration des eaux et forêts, de la fédération touristique, de l'urbanisme et de l'aménagement du territoire. Si l'aménagement des forêts d'agrément doit être fait en collaboration, leur traitement devrait rentrer dans les attributions du service forestier.

Indépendamment des bois soumis au régime forestier, il semble que le service des eaux et forêts devrait prendre en charge l'application de la loi du 29 mars 1962 en ce qui concerne les zones 1 (prioritaires agricoles et forestières). En effet, pour des nombreux motifs inhérents à son organisation et dont le principal est le manque de personnel local, les services de l'urbanisme n'ont guère de possibilités de faire respecter les dispositions de la loi. » En ce qui regarde l'organisation et le fonctionnement, le rapport poursuit : « La forêt luxembourgeoise étant vue sous cette optique générale, son organisation en six entités doit être envisagée dans la ligne déterminée au cours des réunions de la commission d'études de la forêt luxembourgeoise en vue de sa meilleure valorisation. En outre, il convient de faire coïncider aussi étroitement que possible l'organisation de la forêt et celle du service forestier.

Chaque entité sylvicole doit être aménagée en une série unique suivant la méthode Turner 12.6.3 désormais classique et fréquente en Belgique : chaque série est divisée en 3 groupes de 4 coupes feuillues et de 2 coupes résineuses. La formation des groupes et des coupes doit être faite de façon à permettre à tous les propriétaires forestiers, tant publics que privés, de demander d'obtenir, à n'importe quel moment, l'intégration de ses bois dans l'entité sylvicole. Le canevas de chaque série doit donc être prévu de façon à ne pas devoir être modifié au fur et à mesure des adhésions nouvelles. L'aménagement est un travail de forestier qui requiert le concours de tous les agents forestiers de la province.

A chaque entité sylvicole correspondra une intercommunale de propriétaires dont les statuts doivent être étudiés et établis par des juristes spécialisés de façon à permettre aux communes participantes de lui déléguer certains pouvoirs, prérogatives, devoirs et attributions prévus par la loi communale et le code forestier, spécialement les dispositions relatives à l'exécution des travaux et aux aménagements et exploitations forestiers.

C'est l'intercommunale qui doit pouvoir, au nom des communes, recruter la main-d'œuvre et le personnel, approuver et exécuter les travaux forestiers, décider du mode de vente et d'exploitation des coupes de bois délivrées par le service forestier, acquérir le matériel nécessaire ou

aan het beheer moet aandacht worden besteed. Het orgaan dat het beste met het beheer kan worden belast, althans wat de produktie betreft, lijkt de dienst voor de bosbouw te zijn; wat betreft de exploitatie en afzet van de produkten moet de te volgen beheersvorm nog nader worden uitgewerkt. Ook moet nog verder worden onderzocht hoe het provinciaal bureau voor het economisch beheer van het bosbestand moet worden georganiseerd met het oog op de coördinatie van de activiteiten van de zes intercommunales. De financiering zou aldus verlopen: de uitgaven in verband met de bosbouw maken momenteel 15,8 % uit van de afhoudingen; slechts 6,7 % daarvan gaat op aan investeringen, herinvesteringen en valorisatiewerkzaamheden en 9,1 % vormen kosten, voornamelijk verkoopkosten, belastingen en kosten voor regie- en toezichtwerkzaamheden. Blijkens het rapport over de problematiek van de werkgelegenheid in de bosbouw C.B.B. 1311 64 nummer 100.4. zijn de herinvesteringen beslist ontoereikend. Zij zouden op zijn minst 10 % moeten uitmaken van de bruto-ontvangsten, zodat alle uitgaven samengenomen 20 % van de ontvangsten vertegenwoordigen.

Bij een dergelijke organisatie, waarbij wordt gestreefd naar de valorisatie van de Luxemburgse bossen, zowel die met een recreatieve als die met een produktieve functie, de valorisatie van de bosbouwprodukten, de optimale en vaste tewerkstelling van het bosbouw personeel en de verbetering van de afzet en de industrialisering van de bosbouwprodukten, dienen diverse maatregelen te worden getroffen waartoe de provinciale instanties weliswaar niet bevoegd zijn, maar die op initiatief van deze instanties kunnen of zouden kunnen worden gestimuleerd.

De organisatie van de dienst voor de bosbouw dient zoveel mogelijk geënt te zijn op de inrichting van het bos. Naast het provinciaal bureau voor bosbouw dient een provinciale directie van waters en bossen te worden opgericht. Elke intercommunale dient vergezeld te gaan van een inspectiedienst, elke groep van elke reeks van een kanton. Op elk niveau, provinciale directie, inspectie, kanton, dient een hoofd te zijn aangesteld dat verantwoordelijk is voor het geheel en adjuncten die zijn belast met de diverse specifieke activiteiten.

Met het uitvoerig citeren uit het rapport dat in 1968, na 3 jaar onderzoek, door eerstaanwezende ingenieur voor de bosbouw Gonze werd opgesteld, hebben we hulde willen brengen aan de nagedachtenis van een groot ingenieur van Waters en Bossen die voortdurend bedacht was op de valorisatie van niet alleen de bossen, maar ook van de in deze sector werkzame arbeidskrachten, d.w.z. van al degenen die bijdragen tot de produktie, de uitbreiding en de optimale valorisatie van de bossen. We wilden ook laten zien dat de overheid zich niet pas sedert 1977 of 1978 om het probleem bekommert. Tien jaar geleden al vormde dit rapport de bekroning van een reeks studies en onderzoeken die, met de grootste discretie en met de volledige vrijheid van alle betrokken partijen, in het Centre wallon du bois werden uitgevoerd. Het leek ons van belang het eindresultaat te valoriseren door, uitgaande ervan, een wetsvoorstel in te dienen dat ertoe strekt om, met steun van de overheid Intercommunale maatschappijen voor de valorisatie van het bosbestand op te richten; in de voorgaande toelichting vindt men de argumenten voor een dergelijke oprichting ruimschoots beschreven.

Tot slot verdient het aanbeveling nogmaals te verwijzen naar het in 1975 verschenen artikel van de hand van de heer Herbert Schorkops in het door de Waalse regionale economische raad uitgegeven tijdschrift n° 5. In het conclusie gedeelte van dit artikel staat te lezen:

utile. L'administration et la gestion doivent aussi être étudiées. Il semble que le gestionnaire indiqué, du moins pour la partie concernant la production, est le service forestier: quant à l'exploitation et à la commercialisation des produits, le mode de gestion doit être mis au point. L'organisation et le fonctionnement du bureau provincial d'économie forestière doivent aussi être mis au point en vue de coordonner l'action des six intercommunales. Le financement se ferait suivant le mode ci-après: actuellement, l'ensemble des dépenses forestières est de l'ordre de 15,8 % des prélèvements dont 6,7 % seulement sont consacrés à des investissements, réinvestissements et travaux de mise en valeur et 9,1 % sont des frais, principalement frais de vente, impôts et frais de régie et de gardiennat. Les réinvestissements sont nettement insuffisants selon le rapport sur le problème de la main-d'œuvre forestière C.B.B. 1311 64 numéro 100.4. Les réinvestissements devraient être portés à 10 % au moins des recettes brutes, de sorte que l'ensemble des dépenses soit de l'ordre de 20 % des recettes.

Une telle organisation, dont les buts sont la valorisation de la forêt luxembourgeoise tant de production que d'agrément, la valorisation des produits forestiers, la valorisation et la permanence de la main-d'œuvre forestière et l'amélioration de la commercialisation et de l'industrialisation du bois, implique diverses mesures qui échappent aux pouvoirs provinciaux mais qui peuvent ou qui pourraient être suscitées à l'initiative de ces pouvoirs.

Le service forestier devrait être organisé aussi parallèlement que possible avec la forêt. Au bureau provincial d'économie forestière doit correspondre une direction provinciale des eaux et forêts. A chaque intercommunale doit correspondre une inspection; à chaque groupe de chaque série doit correspondre un cantonnement. A chaque niveau, direction provinciale, inspection, cantonnement, doit se trouver un chef responsable de l'ensemble et des adjoints chargés des diverses activités spéciales.

En citant longuement le rapport établi en 1968, après 3 années de travaux, par l'ingénieur forestier Gonze, nous avons voulu rendre un hommage mérité à la mémoire de celui qui fut un grand ingénieur des Eaux et Forêts et qui avait le souci constant d'une valorisation non seulement de la forêt mais aussi des forestiers: soit tous les hommes qui concourent à sa production, à son développement et à sa valorisation pleine et entière. Nous voulions montrer aussi que les préoccupations des pouvoirs publics ne datent pas de 1977 ou de 1978. Il y a 10 ans déjà ce rapport terminait une série d'études et de travaux qui se sont déroulés au Centre wallon du bois, dans la plus grande discrétion comme aussi la liberté, la plus totale, de toutes les parties en cause. C'est le résultat final qu'il a paru intéressant de mettre en valeur en le présentant sous la forme d'une proposition de loi tendant à permettre, avec l'aide des pouvoirs publics, la mise sur pied de Sociétés intercommunales de valorisation forestière dont les motivations ont été largement exposées dans ces développements.

Enfin, il convient de citer, une fois de plus, l'article paru en 1975 dans la revue n° 5 éditée par le Conseil économique régional wallon sous la plume de M. Herbert Schorkops. Dans les conclusions de cet article, on peut lire:

«In de overheidssector zou een meer rationele ontginning en een verlenging van de produktieketen tot stand kunnen komen dank zij de oprichting van een net van exploitatie-eenheden die de vorm aannemen van louter intercommunale of gemengde intercommunale verenigingen of van regieën. Het bosbedrijf zou voor alle onder het bosbeheer vallende bossen moeten worden gecentraliseerd onder optimale voorwaarden en toevertrouwd aan het Bestuur van Waters en Bossen. Het Waalse bosbouwkundig onderzoek zou moeten worden geregionaliseerd in een proefstation waarvan een van de voornaamste taken dient te zijn de verbetering en de aanpassing van jonge aanplantingen aan de ecologische voorwaarden van de streek. »

En het artikel vervolgt :

«Een en ander maakt deel uit van een omvangrijk programma dat de mentaliteit in onze hedendaagse bosbouwkringen wel eens grondig zou kunnen wijzigen. De gewestelijke autoriteiten zouden zich daar zo spoedig mogelijk voor moeten beijveren, want zij staan voor een onverbidde-lijke vijand : de tijd. De middelen om dit te bereiken zijn noch eenvoudig noch gemakkelijk toe te passen. Wallonië heeft zowel openbare als particuliere ondernemers nodig die de passende initiatieven durven te nemen opdat het gewest eindelijk de zo lang verwachte economische expansie en inzonderheid de volledige en optimale werkgelegenheid zou kennen. De gewestelijke overheden moeten duidelijk inzien dat zij de motor van de valorisatie van het Waalse bosbedrijf moeten zijn. Aldus zal de ondernemingszin zich meer kunnen laten gelden en heel ons bosgebied kunnen stimuleren. Met die wens besluiten wij dit studiewerk.»

Met dit wetsvoorstel wordt slechts één doel nagestreefd : een einde te maken aan het verbrokkelde beeld dat de Waalse bossen vooralsnog vanuit bestuurlijk oogpunt vertonen en te komen tot de oprichting van enkele goed gestructureerde eenheden, die de vorm aannemen van Intercommunale maatschappijen voor de valorisatie van de bosbouw ten einde de houtproduktie waarover het Waalse gewest beschikt te valoriseren.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Onder de benaming «Intercommunale Maatschappij voor de valorisatie van de bosbouw» wordt een intercommunale vereniging opgericht geregeld door de wet van 1 maart 1922 betreffende de vereniging van gemeenten tot nut van het algemeen.

Het bijgaande ontwerp van de statuten van de op te richten maatschappij wordt goedgekeurd.

De wijzigingen in de statuten worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Koning.

Art. 2

De kosten in verband met onderzoek, oprichting en aanloopwerkzaamheden van de Intercommunale Maatschappijen voor de valorisatie van de bosbouw worden gedragen door het Waals Bosbouwonds, in de vorm van een lening op lange termijn, die al dan niet moet worden terugbetaald, al naargelang het advies van het Beheerscomité van dit Fonds.

«Du côté du secteur public, une exploitation encore plus rationnelle de la forêt et un allongement du circuit économique pourraient être réalisés grâce à la mise en place d'un réseau d'unités d'exploitation sous forme d'intercommunales pures ou mixtes ou de régies. La gestion de l'ensemble des forêts soumises au régime forestier devrait être globalisée et optimisée sous l'administration des eaux et forêts régionalisée. La recherche sylvicole wallonne devrait être régionalisée dans une station dont un des rôles premiers serait l'amélioration et l'adaptation des jeunes plants aux conditions écologiques de la région. »

Cet article poursuit :

«Toutes les propositions que nous venons de formuler représentent un vaste programme susceptible de changer profondément la mentalité de notre monde sylvicole actuel. Les autorités régionales devraient s'y attacher le plus vite possible, car elles ont à faire face à un ennemi intraitable : le temps. Les moyens pour y parvenir ne sont ni simples ni faciles à mettre en œuvre. La Wallonie a besoin d'entrepreneurs tant publics que privés, qui osent prendre les initiatives nécessaires afin que la région connaisse enfin l'expansion économique tant attendue et, en particulier, le plein et le meilleur emploi ! Il faut que les autorités régionales soient pleinement conscientes du rôle d'impulsion qu'elles doivent assumer en faveur de la forêt wallonne. C'est ainsi que l'esprit d'initiative pourra à nouveau se déployer et prodiguer un effet d'entraînement au profit de toute notre région forestière. Tel est le souhait que nous osons formuler au terme de cette étude. »

Cette proposition de loi n'a qu'un seul objectif : permettre à la forêt wallonne de se manifester non plus en ordre dispersé mais au niveau de quelques entités solides constituées en Sociétés intercommunales de valorisation forestière en vue de mettre en valeur le produit ligneux dont dispose la région wallonne.

H. PIERRET

PROPOSITION DE LOI

Article 1

Sous la dénomination de «Société intercommunale de valorisation forestière» est constituée une association intercommunale régie par la loi du 1er mars 1922 relative à l'association de communes dans un but d'utilité publique.

Le projet ci-annexé des statuts de la société à créer est approuvé.

Les modifications aux statuts seront soumises à l'approbation du Roi.

Art. 2

Les frais d'études, de constitution et de lancement des sociétés intercommunales de valorisation forestière sont pris en charge par le Fonds forestier wallon, sous forme d'un prêt à long terme, récupérable ou non, suivant avis du Comité de gestion dudit Fonds.

Art. 3

Ingeval de oprichting van een Waals Bosbouwfonds achterwege blijft, komen de uitgaven die samenhangen met de oprichting van deze verenigingen, als bedoeld in het vorige artikel, ten laste van de begroting van de Minister die bevoegd is voor de Waalse bosbouw.

Art. 4

Deze wet treedt in werking op de dag van de publikatie ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

H. PIERRET

Art. 3

A défaut de l'existence d'un Fonds forestier wallon, les dépenses inhérentes à la constitution de telles associations, telles qu'elles sont visées à l'article précédent, sont mises à charge du budget du Ministre ayant la forêt wallonne dans ses attributions.

Art. 4

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

H. PIERRET

BIJLAGE

Intercommunale Maatschappij voor de valorisatie van de bosbouw

STATUTEN

HOOFDSTUK I.

Naam, aanduiding van de vennoten, zetel, doel, duur

Artikel 1

Onder de benaming «Intercommunale Maatschappij voor de valorisatie van de bosbouw» wordt een intercommunale vereniging opgericht, die onderworpen is aan de wet van 1 maart 1922 betreffende de vereniging van de gemeenten tot nut van het algemeen.

Deze intercommunale vereniging wordt in deze statuten aangeduid met de benaming «de vereniging». Zij heeft de vorm van een coöperatieve vennootschap en verricht haar werkzaamheden overeenkomstig de gecoördineerde wetten betreffende de handelsvennootschappen, voorzover de wet van 1 maart 1922 en deze statuten niet anders beschikken.

Zij kan zijn samengesteld uit vier groepen eigenaren: de Belgische staat, de provincie, de gemeenten en andere overheidslichamen en de private personen. Het aantal vennoten mag minder dan zeven bedragen.

De leden moeten hebben ingestemd met de statuten en de nodige toelagen hebben verkregen. Hun beboste domeinen moeten zijn gelegen te

Deze vereniging wordt opgericht door.....

Art. 2

De zetel van de vereniging is gevestigd te

Hij kan, louter door besluit van de raad van beheer, worden overgeplaatst naar eender welke andere plaats op het grondgebied van een gemeente die deel uitmaakt van de vereniging.

Art. 3

De vereniging heeft ten doel:

a) het beheer van het volledige bosbezit van de aangesloten leden;

b) de uitvoering van alle werkzaamheden die zijn gericht op de valorisatie van het bosbezit van elk van de deelnemers, van meerdere deelnemers gezamenlijk, of van alle aangesloten leden, ongeacht wat het doel is van deze valorisaties (economisch, esthetisch, wetenschappelijk, toeristisch, enz.);

c) het dusdanig tewerkgaan dat een optimaal profijt wordt gehaald uit alle produkten die door de bossen worden opgeleverd;

d) de vereniging kan haar diensten verlenen aan derden, die niet bij de vereniging zijn aangesloten en die gebruikers worden genoemd.

Art. 4

Deze statuten tasten geenszins de toezichtbevoegdheid van het Bestuur van Waters en Bossen aan.

Art. 5

De vereniging wordt opgericht voor een duur van dertig (30) jaar en neemt een aanvang op de dag van de publikatie van deze statuten in het Belgisch Staatsblad. Zij kan geen verbintenissen aangaan voor een periode die verder reikt dan de haar nog resterende tijd, tenzij zij alle maatregelen heeft getroffen om het goede verloop ervan te verzekeren.

Haar mandaat kan worden verlengd bij besluit van de algemene vergadering die, met een meerderheid van geldig uitgebrachte stemmen, in die zin een uitspraak moet doen, behoudens beroep op de Koning en zulks met toepassing van art. 15 van de wet van 1 maart 1922.

ANNEXE

Société intercommunale de valorisation forestière

STATUTS

CHAPITRE I

Nom, désignation des associés, siège, but, durée

Article 1

Sous la dénomination de «Société intercommunale de valorisation forestière» est constituée une association intercommunale régie par la loi du 1er mars 1922 relative à l'association de communes dans un but d'utilité publique.

Cette association intercommunale est désignée dans les présents statuts par le terme «l'association». Elle prend la forme d'une société coopérative et fonctionne conformément aux lois coordonnées sur les sociétés commerciales, pour autant que la loi du 1er mars 1922 et les présents statuts n'y dérogent.

Elle peut comprendre quatre groupes de propriétaires: l'Etat Belge, la province, les communes et établissements publics, et les particuliers. Le nombre des associés peut être inférieur à sept.

Les membres doivent avoir accepté les statuts et avoir obtenu les autorisations nécessaires. Leurs propriétés boisées doivent être situées

Cette association est fondée par

Art. 2

Le siège de l'association est fixé à

Il peut être transféré en tout autre lieu, sur le territoire d'une commune associée, par simple décision du conseil d'administration.

Art. 3

L'association a pour objet:

a) la gestion de l'ensemble du patrimoine forestier des membres associés;

b) l'exécution de tous les travaux visant à la valorisation du patrimoine forestier de chaque participant, de plusieurs participants réunis, ou de l'ensemble des membres associés, quel que soit le but de ces mises en valeur (économique, esthétique, scientifique, touristique, etc...);

c) la réalisation de toute opération visant à tirer le meilleur parti de tous les produits issus de la forêt;

d) l'association peut prester ses services à des tiers non membres de l'association, appelés usagers.

Art. 4

Les présents statuts ne dérogent en rien aux pouvoirs de tutelle exercés par l'Administration des Eaux et Forêts.

Art. 5

L'association est constituée pour une durée de trente (30) ans, prenant cours le jour de la publication des présents statuts au Moniteur belge. Elle ne peut prendre d'engagement pour un terme dépassant la durée qui lui reste à courir sauf si toutes les mesures ont été prises par elle pour en assurer la bonne fin.

Elle pourra être prorogée par décision de l'assemblée générale délibérant à la majorité des voix valablement exprimées, sauf recours au Roi et ceci en application de l'art. 15 de la loi du 1er mars 1922.

Art. 6

De in de laatste alinea van artikel 1 aangeduide personen zijn vanaf heden leden van de vereniging.

HOOFDSTUK II

Toelating, uittreding en uitsluiting van de vennoten

Art. 7

De algemene vergadering beslist over de toelating van de nieuwe vennoten.

Art. 8

De vennoot die zich uit de vereniging wenst terug te trekken, moet zulks per aangetekend schrijven tijdens het eerste kwartaal van het dienstjaar aan de raad van beheer aanvragen.

De raad van beheer plaatst dit verzoek op de agenda van de eerstvolgende algemene vergadering, die erover beslist. Aftredingen die de financiële stabiliteit van de vereniging in gevaar kunnen brengen, kan de raad echter weigeren te aanvaarden.

Indien de aftreding wordt aanvaard, houdt de vennoot op lid te zijn van de vereniging aan het einde van het lopende dienstjaar. Hij kan in geen de aanspraak maken op goederen van de vereniging, met uitzondering van het door hem gestorte kapitaal, eventueel verminderd met het deel van de door hem te dragen verliezen, zoals die naar voren treden uit de balans van het begrotingsjaar waarin de aftreding werd goedgekeurd.

De financiële vereffening heeft plaats uiterlijk bij het afsluiten van de derde balans volgend op de aftreding.

Geen enkele uittreding wordt toegestaan in de tien jaar volgend op de toelating, behalve wanneer de betrokkene het eigendom verliest over de gronden waarvan de inbreng ten grondslag lag aan zijn toelating.

Art. 9

Een vennoot kan alleen worden uitgesloten wegens een ernstig vergrijp of het niet in acht nemen van zijn verplichtingen en krachtens een besluit van de algemene vergadering, de betrokkene gehoord hebbende, of bij besluit van de algemene vergadering die hem heeft gehoord of volgens de voorschriften opgeroepen.

In artikel 8, 3^e lid, worden de aanspraken geregeld van de uitgesloten vennoot.

HOOFDSTUK III

De vennoten en het sociaal fonds

Art. 10

Geen enkele nominale waarde wordt toegekend aan het kapitaal, dat bestaat uit ondeelbare en onoverdraagbare aandelen met een nominale waarden van duizend frank.

Het aandelenpakket van de bij de vereniging aangesloten gemeenten moet in zijn geheel een hogere waarde vertegenwoordigen dan de helft van het kapitaal waarop werd ingetekend.

Art. 11

Het bedrag waarmee elke vennoot moet deelnemen in het kapitaal is vastgesteld op een minimum van :

- frank per ha kreupelhout of van onder hoogstammige bomen groeiend kreupelhout;
- frank per ha gebladerd hooghout en dennenbos;
- frank per ha aanplanting van andere harshoudende bomen van minder dan 30 jaar;
- frank per ha aanplanting van andere harshoudende bomen van meer dan 30 jaar.

De inschrijvingen worden in contanten volgestort naar rato van 20 % binnen drie maanden na oprichting van de vereniging.

De raad van beheer verricht de verdere stortingen tot het bedrag van de niet-volgestorte bedragen op tijdstippen en volgens modaliteiten door hem vastgesteld.

De leden van de vereniging verklaren zich door hun instemming met de statuten garant te stellen voor het bedrag van het door hen ingeschreven en niet-volgestorte maatschappelijk kapitaal en voor elke lening die door de vereniging wordt aangegaan.

De vennoten die hebben nagelaten het opgevraagde kapitaal te storten op de vastgestelde tijdstippen, zijn gehouden tot betaling van een interest van 6 % per jaar, onverminderd de invorderbaarheid.

Art. 6

Les personnes désignées au dernier alinéa de l'art. 1 sont, dès à présent, membres de l'association.

CHAPITRE II

Admission, sortie et exclusion des associés

Art. 7

L'assemblée générale décide de l'admission de nouveaux associés.

Art. 8

L'associé qui désire se retirer de l'association doit le demander par lettre recommandée au conseil d'administration au cours des trois premiers mois de l'exercice.

Le conseil d'administration porte la demande à l'ordre du jour de la plus prochaine assemblée générale qui en décidera. Elle peut néanmoins refuser toute démission qui serait de nature à compromettre la stabilité financière de l'association.

Si la démission est acceptée, l'associé cesse de faire partie de l'association à la fin de l'exercice en cours. Il ne peut rien revendiquer des biens de l'association sauf la part du capital qu'il a versée, éventuellement diminuée de sa quote-part des pertes telles qu'elles résultent du bilan de l'année sociale pendant laquelle la démission a été donnée.

Le remboursement a lieu au plus tard à la clôture du 3me bilan qui suit la démission.

Aucune démission ne sera admise dans les 10 années qui suivent l'admission, sauf si l'intéressé perd la propriété des terrains qui sont à la base de son admission.

Art. 9

Un associé ne peut être exclu que pour une faute grave ou l'inexécution de ses obligations et en vertu d'une décision de l'assemblée générale qui l'aura entendu ou décision de l'assemblée générale qui l'aura entendu ou dûment convoqué.

Les revendications de l'associé exclu sont réglées comme il est dit au 3ème alinéa de l'art. 8 ci-avant.

CHAPITRE III

Les associés et le fonds social

Art. 10

Aucune valeur nominale n'est attribuée au capital qui est représenté par des parts indivisibles et incessibles d'une valeur nominale de mille francs.

L'ensemble des parts détenues par les communes membres de l'association doit être supérieur à la moitié du capital souscrit.

Art. 11

La souscription de chaque membre au capital est fixée à un minimum de :

- francs par ha de taillis ou taillis-sous-futaie;
- francs par ha de futaie feuillue et de pineraie;
- francs par ha de plantation d'autres résineux de moins de 30 ans;
- francs par ha de plantation d'autres résineux de plus de 30 ans.

Les souscriptions sont libérées en espèces, à concurrence de 20 %, dans les trois mois de la constitution de l'association.

Le Conseil d'administration fait les appels de fonds ultérieurs, à concurrence des montants non libérés, aux époques et selon les modalités qu'il fixe.

Les membres de l'association déclarent, par leur adhésion aux statuts, se porter garants à concurrence du montant du capital social souscrit par eux et non libéré, de tout emprunt contracté par l'association.

Les associés en défaut d'avoir versé le capital appelé aux dates fixées, seront tenus de verser un intérêt de 6 % l'an, sans préjudice de l'exigibilité.

Art. 12

De vennoten verbinden zich maximaal voor het bedrag van de aandelen waarop ze hebben ingeschreven; zij zijn niet hoofdelijk aansprakelijk.

Art. 13

De vereniging mag geen verbintenissen aangaan die niet via haar inkomsten, haar kapitaal of door haar aangegane leningen kunnen worden nagekomen.

Art. 14

Van de ten behoeve van de leden gedane verrichtingen wordt afzonderlijk boek gehouden. Ten einde te verzekeren dat deze verrichtingen goed verlopen, zowel met regelmaat als continu, stort elk lid jaarlijks ter bestrijding van de werkings-, investerings-, herinvesterings-, verbeterings- en valorisatiekosten, een bijdrage die wordt vastgesteld door de Raad van Beheer bij de vaststelling van het werkprogramma. Deze bijdrage maakt ten minste 20 % uit van het totaal aan bruto-ontvangsten van de betrokken bossen.

Bij de vaststelling van de individuele bijdragen van het volgend dienstjaar worden de positieve resp. negatieve saldi van de vennoot in aanmerking genomen.

De raad van beheer bepaalt op welke wijze deze bijdragen worden betaald en int ze op dusdanige tijdstippen dat de goede uitvoering van de vastgestelde programma's is gewaarborgd.

HOOFDSTUK IV

De raad van beheer

Art. 15

De vereniging wordt beheerd door een raad bestaande uit tot leden, waarvan het aantal wordt bepaald door de algemene vergadering.

De beheersmandaten worden verdeeld over de gemeenten, de Staat, de provincie en de andere natuurlijke of rechtspersonen die bij de vereniging zijn aangesloten naar rato van de aandelen waarmee elk van deze groepen participeert.

Art. 16

De beheerders worden benoemd door de algemene vergadering voor een termijn van zes jaar. De aanwezigen of vertegenwoordigde vennoten van elke groep benoemen de beheerders met de eenvoudige meerderheid van de stemmen waarover ze beschikken.

De beheerders zijn herverkiesbaar.

Art. 17

De beheerders kunnen worden ontslagen door de algemene vergadering indien zij daden hebben begaan die schade kunnen toebrengen aan de vereniging, of indien de groep van vennoten waaruit zij zijn voortgekomen erom verzoekt.

Art. 18

Ingeval van overlijden of ontslag van de beheerder gaat de raad van beheer over tot diens voorlopige vervanging; de definitieve vervanging heeft plaats op de volgende algemene vergadering.

De vervanger wordt gekozen uit de groep van vennoten waaruit de voorganger is voortgekomen; hij voltooit het mandaat van deze laatste.

Art. 19

De verkiezing of herverkiezing van de beheerders geschiedt voor de helft in elke groep om de drie jaar; de eerste maal worden de beheerders die na drie jaar moeten uittreden door het lot aangewezen.

Art. 20

De raad van beheer kiest uit zijn midden een voorzitter, een onder-voorzitter en een secretaris. De voorzitter wordt gekozen uit de beheerders die de gemeenten vertegenwoordigen.

Art. 21

Het mandaat van beheerder heeft recht op presentiegeld, waarvan het bedrag wordt vastgesteld door de algemene vergadering.

Art. 12

Les engagements des associés sont limités au montant des parts qu'ils ont souscrites; ils ne sont pas solidaires.

Art. 13

L'association ne peut prendre d'engagements qui ne puissent être réglés au moyen de ses revenus, ou de son capital, ou des emprunts qu'elle a contractés.

Art. 14

Les opérations effectuées au bénéfice des membres seront comptabilisées individuellement. Pour en assurer tant la bonne exécution régulière que la continuité, chaque membre verse annuellement à titre de frais de fonctionnement, d'investissement, de réinvestissement, d'amélioration et de mise en valeur, une cotisation fixée par le Conseil d'administration lorsqu'il arrête le programme des travaux. Cette cotisation sera au moins de 20 % de l'ensemble des recettes brutes des forêts concernées.

Les soldes positifs ou négatifs de chaque associé seront pris en considération pour déterminer les cotisations individuelles de l'exercice suivant.

Le Conseil d'administration fixe la manière dont ces cotisations seront acquittées et les recouvre aux époques qu'il détermine de façon à assurer la bonne exécution des programmes établis.

CHAPITRE IV

Le conseil d'administration

Art. 15

L'association est administrée par un conseil de à membres dont le nombre est précisé par l'assemblée générale.

Les mandats d'administration sont répartis entre les communes, l'Etat, la province et les autres personnes physiques ou morales associées, en proportion des parts détenues par chacun de ces groupes.

Art. 16

Les administrateurs sont nommés par l'assemblée générale pour un terme de six ans. Les associés présents ou représentés de chaque groupe nomment les administrateurs à la majorité simple des voix dont ils disposent.

Les administrateurs sont rééligibles.

Art. 17

Les administrateurs peuvent être révoqués par l'assemblée générale s'ils ont commis des actes susceptibles de porter préjudice à l'association, ou si le groupe d'associés dont ils sont issus en fait la demande.

Art. 18

En cas de décès ou de démission d'un administrateur, le conseil d'administration procède à son remplacement provisoire, le remplacement définitif ayant lieu lors de la prochaine assemblée générale.

Le remplaçant sera choisi par le groupe d'associés dont le prédécesseur était issu; il achève le mandat de celui-ci.

Art. 19

L'élection ou la réélection des administrateurs se fait par moitié dans chaque groupe tous les trois ans; la première fois, le sort désignera les administrateurs à sortir après trois ans.

Art. 20

Le conseil d'administration choisit, en son sein, un président, un vice-président et un secrétaire. Le président est choisi parmi les administrateurs représentant les communes.

Art. 21

Le mandat d'administrateur donne droit à des jetons de présence dont le montant est fixé par l'assemblée générale.

Art. 22

De Raad van beheer wordt uitgerust met de meest uitgebreide bevoegdheden om alle beheersdaden en schikkingen te kunnen verrichten die van belang zijn voor de vereniging. Zijn bevoegdheid behelst alle maatregelen die krachtens de wet of de statuten niet zijn voorbehouden aan de algemene vergadering.

Hij heeft met name de bevoegdheid om te beslissen over alle verrichtingen die vallen binnen de werkingssfeer van de vereniging. Hij kan met name elke soort van overeenkomst aangaan, alle soorten verrichtingen ondernemen, elk bedrag en elke waarde in ontvangst nemen, huren en in huur geven of onderverhuren, elk roerend goed aankopen, vervreemden of ruilen, elke lening en elke opening van een krediet toestaan, obligaties scheppen en uitgeven, elke promisse of wissel, uitgeven, endossieren, avaleren of accepteren, elke hypotheek, pand en pandgeving toestaan en accepteren, stipuleren via beding van dadelijke uitwinning, afstand doen van elk reëel recht, voorrecht en rechtsvordering tot ontbinding, opheffing verlenen, voor en na betaling, van elke geprivilegeerde of hypothecaire inschrijving, overschrijving, beslag, verzet of andere belemmering, ontheffen van elke inschrijving ambtshalve, zowel als verzoeker als als verweerder optreden en pleiten, een dading of een compromis aangaan, de aanwending regelen van de reservefondsen en plannen; voorgaande opsomming is enkel illustratief en niet limitatief.

Hij beslist over de sollicitaties, benoemt, schorst of ontslaat de personeelsleden; hij stelt hun bevoegdheden, borgstellingen en bezoldiging vast.

Hij treedt in de plaats van elke vennoot voor het opeisen van de subsidies waarop deze laatste uit hoofde van door tussenkomst van de vereniging verrichte werkzaamheden aanspraak kan maken.

Hij is gemachtigd tot het te koop aanbieden, afzonderlijk of in hun geheel, van alle voor de handel bestemde houtkap afkomstig uit de betrokken bossen volgens de modaliteiten en op de tijdstippen die hem het beste lijken.

Alle rechtsvorderingen worden ingesteld ten verzoeken van de raad of van een te dien einde afgevaardigde beheerder.

Art. 23

De raad van beheer kiest uit zijn midden een beheerscomité dat bestaat uit een aantal door de Raad vastgestelde leden en waarvan de meerderheid wordt gekozen uit de beheerders die de gemeenten vertegenwoordigen.

De voorzitter, ondervoorzitter en secretaris maken de jure deel uit van het beheerscomité.

Het beheerscomité komt na bijeenroeping door de voorzitter bijeen telkens wanneer dringende omstandigheden dit noodzakelijk maken.

Het is belast met de uitvoering van de besluiten van de raad van beheer, die het bovendien door hem bepaalde bevoegdheden kan delegeren.

Op elke vergadering van de raad van beheer brengt de voorzitter verslag uit over de activiteiten en besluiten van het beheerscomité.

De raad van beheer kan daarenboven het dagelijks beheer delegeren aan een of meer personen, al dan niet uit zijn midden gekozen. Hij stelt ook hun beloning vast.

Art. 24

Ten einde het de vennoten mogelijk te maken het beheer van de intercommunale op de gewenste wijze te controleren, stelt de raad van beheer hen ter plaatse alle gevraagde staten en inlichtingen ter beschikking, met name de notulen van de vergadering van de raad van beheer, van het college van commissarissen en van de algemene vergaderingen, alsmede de begrotingen, balans en verlies- en winst-rekeningen.

Art. 25

De artikelen 57, 58, 59 en 60, lid 2, van de gecoördineerde wetten over de handelsvennootschappen zijn niet van toepassing op de beheerders. Daartegenover is het hen verboden :

1) aanwezig te zijn bij besprekingen waarbij ze een rechtstreeks belang hebben, hetzij persoonlijk, hetzij als gemachtigden vóór of na hun verkiezing of waarbij hun familieleden of verwanten tot in de 4de graad inbegrepen een persoonlijk rechtstreeks belang hebben ;

2) rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken te zijn bij dienstverlening, heffing van rechten, leveringen of eender welke publieke aanbestedingen ten behoeve van de vereniging ;

3) op te treden als advocaat, procureur, notaris of zakenman in processen die tegen de vereniging worden gevoerd. Zij mogen evenmin in dezelfde hoedanigheden pleiten, adviserende of enig geschild in het belang van de vereniging volgen, indien het niet kosteloos is.

Het in het tweede lid vermelde verbod is niet van toepassing op de mandatarissen die de particuliere sector vertegenwoordigen.

Art. 22

Le conseil d'administration est investi des pouvoirs les plus étendus pour faire tous les actes d'administration ou de disposition qui intéressent l'association. Sa compétence s'étend à tous les actes qui ne sont pas réservés à l'assemblée générale par la loi ou par les statuts.

Il a notamment le pouvoir de décider de toutes les opérations qui entrent dans l'objet de l'association. Il peut notamment conclure toute convention, faire toute entreprise, recevoir toute somme et valeur, prendre et donner à bail ou sous-louer, acquérir, aliéner ou échanger tout bien meuble, consentir tout prêt et toute ouverture de crédit, créer et émettre toute obligation, émettre, endosser, avaliser ou accepter toute promesse, traite ou effet, consentir et accepter toute hypothèque, gage et nantissement, stipuler par la voie parée, renoncer à tout droit réel, privilège et action résolutoire, donner main-levée, avant et après paiement, de toute inscription privilégiée ou hypothécaire, transcription, saisie, opposition ou autre empêchement, dispenser de toute inscription d'office, traiter, plaider tant en demandant qu'en défendant, transiger et compromettre, régler l'emploi des fonds de réserve et prévision ; l'énumération qui précède étant énonciative et non limitative.

Il statue sur les demandes d'emploi, nomme, suspend et révoque les membres du personnel ; il fixe leurs attributions, leurs cautionnements, leurs rémunérations.

Il se substitue à chaque associé pour réclamer les subventions auxquelles celui-ci peut prétendre du chef de travaux réalisés à l'intervention de l'association.

Il est autorisé à mettre en vente, isolément ou en bloc, toutes les coupes de bois marchands provenant des forêts concernées suivant les modalités et aux époques qui lui sembleront les meilleures.

Toute action judiciaire est poursuivie à la diligence du conseil ou d'un administrateur délégué à cette fin.

Art. 23

Le conseil d'administration élit dans son sein un comité de gestion composé du nombre de membres qu'il fixe et dont la majorité est choisie parmi les administrateurs représentant les communes.

Le président, le vice-président et le secrétaire font partie de droit du comité de gestion.

Le comité de gestion se réunit sur convocation du président chaque fois que les nécessités l'exigent.

Il est chargé de l'exécution des décisions du Conseil d'administration qui peut, en outre, lui confier ceux de ses pouvoirs qu'il détermine.

A chaque réunion du conseil d'administration, le président fait rapport des activités et décisions du comité de gestion.

Le conseil d'administration peut en outre déléguer la gestion journalière à une ou plusieurs personnes, choisies ou non en son sein. Il fixe la rémunération à leur attribuer.

Art. 24

Afin de permettre aux associés d'exercer le contrôle souhaitable de la gestion de l'intercommunale, le conseil d'administration met à leur disposition, sans déplacement de ces documents tous états et renseignements demandés, notamment les procès-verbaux des réunions du conseil d'administration, du collège des commissaires et des assemblées générales, ainsi que les budgets, bilans et comptes de pertes et profits.

Art. 25

Les articles 57, 58, 59 et 60 al. 2 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales ne sont pas applicables aux administrateurs. Par contre, il leur est interdit :

1) d'être présents aux délibérations sur des objets auxquels ils ont un intérêt direct soit personnellement, soit comme chargés d'affaires avant ou après leur élection ou auxquels leurs parents ou alliés jusqu'au 4ème degré inclusivement ont un intérêt personnel direct ;

2) de participer directement ou indirectement à des services, perceptions de droits, fournitures ou adjudications publiques quelconques pour l'association.

3) d'intervenir comme avocats, avoués, notaires ou hommes d'affaires dans les procès dirigés contre l'association. Ils ne pourront, es mêmes qualités, plaider, aviser ou suivre aucune affaire litigieuse quelconque dans l'intérêt de l'association, si ce n'est gratuitement.

L'interdiction formulée par le deuxième alinéa n'est pas applicable aux mandataires représentant le secteur privé.

De in artikel 60, lid 1, van de gecoördineerde wetten inzake de handelsvennootschappen vermelde verbodsbepalingen zijn van toepassing op alle beheerders.

Art. 26

De beheerders gaan geen enkele persoonlijke verplichting aan in verband met de verbintenissen van de vereniging; zij zijn alleen aansprakelijk voor de uitvoering van hun mandaat, elkeen wat hem persoonlijk betreft en zonder hoofdelijke aansprakelijkheid. Behoudens bijzondere delegatie aan een van de leden van de raad, of aan een derde, worden alle notariële stukken en in het algemeen alle stukken die de vereniging betreffen bij andere verrichtingen dan die van het dagelijks beheer, alle volmachten en procuraties ondertekend door twee beheerders, die tegenover derden niet moeten kunnen aantonen dat er vooraf een besluit werd genomen door de raad. De afschriften of uittreksels van de statuten en de besprekingen van de raad worden ondertekend door de voorzitter van de raad van beheer of door een beheerder die voor dit doel speciaal is aangewezen en door de secretaris en diens vervanger.

Een afschrift van de besluiten van de raad wordt onmiddellijk toegezonden aan de Ministeries van Binnenlandse Zaken en van Landbouw.

Art. 27

Op uitnodiging van de voorzitter komt de raad van beheer om de vier maanden bijeen en zo dikwijls als in het belang van de vereniging noodzakelijk is.

Hij is verplicht bijeen te komen indien één derde van de beheerders erom verzoekt.

De voorzitter stelt de agenda vast en brengt de beheerders er in de oproepingsbrief van op de hoogte.

Art. 28

De raad kan slechts geldige uitspraken doen indien de meerderheid van de leden aanwezig of vertegenwoordigd is. Elke beheerder kan slechts over één volmacht beschikken.

De besluiten worden getroffen bij volstrekte meerderheid; bij herstemming geeft de stem van degene die de vergadering voorziet de doorslag.

Indien de beheerders niet in voldoende getale aanwezig zijn om zich geldig te kunnen uitspreken, wordt de raad binnen de 30 dagen per aangetekend schrijven opnieuw bijengeroepen. Hij kan zich geldig uitspreken over de punten die voor de tweede maal op de agenda zijn geplaatst, ongeacht het aantal aanwezigen of vertegenwoordigde beheerders.

Art. 29

De besluiten van de raad worden opgetekend in een speciaal register en ondertekend door alle beheerders die aan de bespreking hebben deelgenomen. Weigert een van hen te ondertekenen, dan wordt hiervan melding gemaakt in het verslag.

HOOFDSTUK V

Het comité van toezicht

Art. 30

De verrichtingen van de vereniging worden gecontroleerd door een raad van drie commissarissen, waarvan er tenminste een wordt gekozen door de vertegenwoordigers van de gemeenten. De commissarissen worden benoemd door de algemene vergadering op dezelfde wijze als de beheerders; zij zijn herkiesbaar.

Het mandaat van de commissarissen geeft recht op presentiegelden, waarvan het bedrag wordt vastgesteld door de algemene vergadering.

De commissarissen kunnen worden ontslagen door de algemene vergadering indien zij daden hebben begaan die de vereniging schade kunnen berokkenen.

Art. 31

Indien een ambt van commissaris vacant wordt, benoemt de raad van beheer een commissaris volgens de modaliteiten vermeld in artikel 18.

Art. 32

De raad van commissarissen benoemt zijn voorzitter.

Les interdictions formulées à l'art. 60 al. 1er des lois coordonnées sur les sociétés commerciales sont applicables à tous les administrateurs.

Art. 26

Les administrateurs ne contractent aucune obligation personnelle relativement aux engagements de l'association; ils ne sont responsables que de l'exécution de leur mandat, chacun en ce qui le concerne personnellement et sans aucune solidarité. A moins de délégation spéciale, à l'un des membres du conseil, ou à un tiers, tous actes notariés et, en général tous actes engageant l'association autres que ceux du service journalier, tous pouvoirs et procurations, sont signés par deux administrateurs, qui n'auront pas, vis-à-vis des tiers, à justifier d'une délibération préalable du conseil. Les expéditions ou extraits des statuts et des délibérations du conseil sont signés par le président du conseil d'administration ou un administrateur spécialement désigné à cet effet et par le secrétaire ou son remplaçant.

Copie des délibérations du conseil est immédiatement envoyée aux Ministères de l'Intérieur et de l'Agriculture.

Art. 27

Sur invitation du président, le conseil d'administration se réunit tous les quatre mois et aussi souvent que l'intérêt de l'association l'exige.

Il doit être réuni à la demande d'un tiers des administrateurs.

Le président établit l'ordre du jour, et en informe les administrateurs dans la lettre de convocation.

Art. 28

Le conseil ne peut délibérer valablement que si la majorité des membres sont présents ou représentés. Chaque administrateur ne peut être porteur que d'une procuration.

Les décisions sont prises à la majorité absolue; en cas de ballottage, la voix de celui qui préside est prépondérante.

Si les administrateurs ne sont pas en nombre suffisant pour délibérer valablement, le conseil est convoqué de nouveau dans les 30 jours par lettre recommandée. Il peut délibérer valablement sur les points portés pour la deuxième fois à l'ordre du jour, quel que soit le nombre d'administrateurs présents ou représentés.

Art. 29

Les décisions du conseil sont consignées dans un registre spécial et signées par tous les administrateurs qui ont pris part à la délibération. Si l'un d'eux refuse de signer mention en sera faite dans le rapport.

CHAPITRE V

Le comité de surveillance

Art. 30

Les opérations de l'association sont contrôlées par un collège de trois commissaires, dont un au moins est choisi par les représentants des communes. Les commissaires sont nommés par l'assemblée générale dans les mêmes conditions que les administrateurs; ils sont rééligibles.

Le mandat des commissaires donne droit à des jetons de présence dont le montant est fixé par l'assemblée générale.

Les commissaires peuvent être révoqués par l'assemblée générale s'ils ont commis des actes susceptibles de porter préjudice à l'association.

Art. 31

Si un poste de commissaire devient vacant, le conseil d'administration nomme un commissaire suivant les modalités prévues à l'art. 18.

Art. 32

Le collège des commissaires nomme son président.

Art. 33

Het in artikel 27 bepaalde is van toepassing op de vergadering van de raad van commissarissen.

Art. 34

Indien tenminste twee commissarissen daarom verzoeken, is de raad van beheer verplicht de algemene vergadering bijeen te roepen. Gebeurt dit niet binnen de termijn van zes weken te rekenen vanaf de indiening van dit verzoek bij de post dan mogen de betrokken commissarissen zelf tot deze oproeping overgaan.

Art. 35

De commissarissen hebben een onbeperkt recht van controle op alle rekeningen van de vereniging. Zij mogen — ter plaatse — kennis nemen van alle stukken die nodig zijn voor de volbrenging van hun opdracht.

De raad van commissarissen moet de algemene vergadering een verslag voorleggen waarin staat vermeld in hoeverre hij zijn opdracht heeft volbracht, alsmede de voorstellen welke hij nuttig oordeelt, de wijze waarop hij de inventarissen heeft gecontroleerd en de balans en de winst- en verliesrekening heeft geverifieerd. Een afschrift van dit verslag wordt elke beheerder 30 dagen vóór de algemene vergadering toegezonden.

HOOFDSTUK VI

De algemene vergadering

Art. 36

De algemene vergadering komt regelmatig bijeen een vertegenwoordigt alle vennoten.

Zij is samengesteld uit alle aanwezigen of vertegenwoordigde vennoten. Haar besluiten zijn bindend, ook voor degenen die tegenstemden of die afwezig waren.

De algemene vergadering komt eenmaal per jaar bijeen, de laatste zaterdag van april, of, ingeval dit onmogelijk is, op de daaropvolgende zaterdag te 15 uur in de hoofdzetel of op enige andere plaats die in de oproepingsbrief staat vermeld.

De vennoten kunnen door de raad van beheer of door het comité van toezicht worden opgeroepen ter bijwoning van een buitengewone vergadering.

De buitengewone algemene vergadering moet worden gehouden, hetzij op verzoek van de vennoten die samen een vierde van het kapitaal bezitten, hetzij op verzoek van een vierde van de vennoten.

Art. 37

Na de oprichting van de vereniging, en zonder dat daarvoor een oproeping moet worden gedaan, komen de vennoten onmiddellijk in algemene vergadering bijeen ten einde de eerste beheerders en commissarissen aan te wijzen.

Art. 38

De uitnodigingen voor de algemene vergadering behelzen de agenda; ze worden de vennoten per aangetekend schrijven ten minste vijftien dagen vóór de aanvang van de vergadering toegezonden.

Art. 39

De algemene vergadering wordt voorgezeten door de voorzitter van de raad van beheer en bij diens ontstentenis door de ondervoorzitter.

De voorzitter wijst de secretaris en twee stemopnemers aan.

Art. 40

Alvorens de vergadering bij te wonen ondertekenen de vennoten of hun mandatarissen een aanwezigheidslijst die in bijlage aan de notulen voor de vergadering is toegevoegd, na door de stemopnemers conform te zijn verklaard. Tot bijwoning van de vergadering zijn gemachtigd de beheerders, de commissarissen, alsmede eenieder die krachtens besluit van de voorzitter wordt toegelaten.

Art. 33

Les dispositions de l'art. 27 sont applicables aux réunions du collège des commissaires.

Art. 34

A la demande de deux commissaires au moins, le conseil d'administration est tenu de convoquer l'assemblée générale. Si celle-ci n'est pas convoquée dans le délai de six semaines à dater du dépôt à la poste de cette réquisition, les commissaires intéressés peuvent procéder eux-mêmes à la dite convocation.

Art. 35

Les commissaires ont un droit illimité de surveillance de tous les comptes de l'association. Ils peuvent prendre connaissance, sans déplacement de ces documents, de toutes les pièces nécessaires à l'accomplissement de leur mission.

Le collège doit soumettre à l'assemblée générale un rapport consignait le résultat de sa mission et les propositions qu'il juge utile, le mode d'après lequel il a contrôlé les inventaires et vérifié le bilan et le compte des pertes et profits. Une copie de ce rapport est adressée à chaque administrateur 30 jours avant l'assemblée générale.

CHAPITRE VI

L'assemblée générale

Art. 36

L'assemblée générale réunie régulièrement représente la généralité des associés.

Elle se compose de tous les associés présents ou représentés. Ses décisions sont obligatoirement applicables même par ceux qui ont voté contre ou qui étaient absents.

L'assemblée générale se réunit une fois par an, le dernier samedi d'avril, ou, en cas d'impossibilité, le samedi suivant à 15 heures au siège social ou en tout autre endroit indiqué par la lettre de convocation.

Les associés peuvent être conviés par le conseil d'administration ou par le comité de surveillance à une assemblée extraordinaire.

L'assemblée générale extraordinaire doit être réunie soit à la demande d'associés possédant ensemble le quart du capital, soit à la demande de un quart des associés.

Art. 37

Après la constitution de l'association et sans autre convocation, les associés se réunissent immédiatement en assemblée générale afin de désigner les premiers administrateurs et commissaires.

Art. 38

Les invitations à l'assemblée générale contiennent l'ordre du jour; elles sont adressées par lettre recommandée aux associés au moins quinze jours avant la réunion.

Art. 39

L'assemblée générale est présidée par le président du conseil d'administration et à son défaut par le vice-président.

Le président désigne le secrétaire et deux scrutateurs.

Art. 40

Avant d'entrer à l'assemblée, les associés ou leurs mandataires signent une liste de présence qui reste annexée au procès-verbal de la réunion, après avoir été certifiée conforme par les scrutateurs. Peuvent assister à l'assemblée les administrateurs, les commissaires ainsi que toute personne admise par décision du président.

Art. 41

Elke gemeente en overheidsdienst wijst zijn vertegenwoordiger aan, die houder moet zijn van een conform de regels opgestelde volmacht.

De vertegenwoordigers van de provincie worden aangewezen door de bestendige deputatie.

Elk aandeel geeft recht op een stem.

Art. 42

De stemmingen geschieden bij afroepingen op naam, tenzij de vergadering anders beschikt.

De benoemingen gebeuren bij geheime stemming.

De besluiten worden genomen bij eenvoudige meerderheid van de stemmen. Staken de stemmen, dan geeft de stem van de voorzitter van de vergadering de doorslag.

De benoemingen geschieden bij volstrekte meerderheid. Bij herstemming in de tweede ronde is het de oudste kandidaat die de benoeming te beurt valt.

Art. 43

De algemene vergadering mag alleen besluiten nemen over de punten die op de agenda staan.

Een door de vennoten gedaan voorstel kan alleen worden besproken indien het is ondertekend door vennoten, die gezamenlijk een vierde van het kapitaal bezitten, of die een vierde van de vennoten vertegenwoordigen; ofwel moet het voorstel worden gericht aan de raad van beheer uiterlijk op de tweede dag na mededeling van de oproeping.

Art. 44

Over de volgende onderwerpen is een besluit van de algemene vergadering noodzakelijk:

- 1) wijziging van de statuten;
- 2) benoeming en afzetting van de leden van de raad van beheer en van het college van commissarissen;
- 3) goedkeuring van de begrotingen, balansen, winst- en verliesrekeningen, exploitatierekeningen en verlening van decharge aan de beheerders en commissarissen.
- 4) verdeling van de winsten of afschrijving van de verliezen;
- 5) toekenning van presentiegelden aan de beheerders en commissarissen;
- 6) toelating of uitsluiting van de leden;
- 7) verlenging of ontbinding van de vereniging.

Art. 45

De algemene vergadering is regelmatig samengesteld, ongeacht het aantal van de aanwezige of vertegenwoordigde vennoten.

Ten einde echter een wijziging in de statuten te kunnen aanbrengen is de algemene vergadering alleen geldig samengesteld indien de aanwezige of vertegenwoordigde vennoten tenminste over de helft beschikken van het kapitaal van de vereniging. Wordt deze voorwaarde niet vervuld, dan kunnen de vennoten, andermaal in vergadering bijeen, een uitspraak doen ongeacht het kapitaal dat ze vertegenwoordigen. In beide gevallen moeten wijzigingen in de statuten door drievierde van de aanwezige of vertegenwoordigde stemmen worden goedgekeurd.

Art. 46

De verslagen van de algemene vergadering worden ingeschreven in een speciaal register en worden geldig verklaard door de handtekeningen van de voorzitter, de secretaris en de stemopnemers.

HOOFDSTUK VII

Boekhoudkundige dienst, jaarlijkse rekeningen

Art. 47

Het dienstjaar begint op 1 januari en eindigt op 31 december. Het eerste dienstjaar omvat de maanden te rekenen vanaf deze akte tot 31 december van het volgende jaar.

Art. 41

Chaque commune et administration publique désigne son représentant qui doit être porteur d'une procuration en bonne et due forme.

Les représentants de la province sont désignés par la députation permanente.

Chaque action donne droit à une voix.

Art. 42

Les votes se font par appel nominatif, à moins que l'assemblée en décide autrement.

Les nominations se font par vote secret.

Les décisions sont prises à la majorité simple des voix. En cas d'égalité, la voix du président de séance est prépondérante.

Les nominations se font à la majorité absolue. En cas de ballottage au second tour, le candidat le plus âgé l'emporte.

Art. 43

L'assemblée générale ne peut statuer que sur les points portés à l'ordre du jour.

Pour qu'une proposition émanant d'associés puisse être discutée, elle doit être signée par des associés qui, ensemble, possèdent un quart du capital, ou qui représentent un quart des associés; ou bien elle doit être adressée au conseil d'administration au plus tard le surlendemain du jour de la notification de la convocation.

Art. 44

Une décision de l'assemblée générale est nécessaire pour les objets suivants:

- 1) modification des statuts;
- 2) nomination et révocation des membres du conseil d'administration et du collège des commissaires;
- 3) approbation des budgets, bilans, comptes de pertes et profits, comptes d'exploitation et décharge aux administrateurs et commissaires;
- 4) répartition des bénéfices ou amortissement des pertes;
- 5) octroi de jetons de présence aux administrateurs et commissaires;
- 6) admission ou exclusion des membres;
- 7) prorogation ou dissolution de l'association.

Art. 45

L'assemblée générale est régulièrement constituée quel que soit le nombre des associés présents ou représentés.

Néanmoins pour apporter une modification aux statuts, l'assemblée générale n'est valablement constituée que si les associés présents ou représentés possèdent au moins la moitié du capital de l'association. Si cette condition n'est pas remplie, les associés, réunis de nouveau, peuvent statuer quelle que soit la partie du capital représenté. Dans l'un comme dans l'autre cas, toute modification aux statuts doit recueillir les trois quarts des voix présentes ou représentées.

Art. 46

Les rapports de l'assemblée générale sont inscrits dans un registre spécial et sont validés par les signatures du président, du secrétaire et des scrutateurs.

CHAPITRE VII

Service comptable, comptes annuels

Art. 47

L'année sociale commence le 1er janvier et se termine le 31 décembre. La première année sociale comprendra les mois à dater du présent acte jusqu'au 31 décembre de l'année suivante.

Art. 48

Zes weken vóór de jaarlijkse algemene vergadering deelt de raad van beheer de balans, de verlies- en winstrekeningen en de inventaris van de vereniging mee aan de commissarissen die binnen 15 dagen een verslag opmaken, waarin hun voorstellen zijn opgenomen.

De balans en de verlies- en winstrekeningen, alsmede het verslag van de commissarissen worden vijftien dagen vóór de vergadering toegezonden aan de algemene vergadering.

Art. 49

Op 31 december van elk jaar worden de rekeningen afgesloten en de balans en de verlies- en winstrekeningen opgemaakt.

Het op de balans vermelde creditsaldo maakt — na het verrichten van de afschrijvingen en van de afnemingen ten behoeve van het reservefonds — de nettowinst uit van de vereniging.

Die winst wordt als volgt verdeeld :

1) 5 % aan het reservefonds ; wanneer dit fonds 10 % uitmaakt van het maatschappelijk kapitaal is betaling van deze heffing niet langer verplicht ;

2) een deel, ten belope van 3 % van het kapitaal, wordt, prorata temporis, verdeeld onder de houders van volgestorte maatschappelijke aandelen.

3) het resterende deel wordt aangewend overeenkomstig het — door de algemene vergadering goedgekeurde — voorstel van de raad van beheer.

Het dividend wordt uitbetaald op door de raad van beheer vastgestelde plaatsen en tijdstippen.

Binnen vijftien dagen na de goedkeuring ervan door de algemene vergadering worden de balans en de verlies- en winstrekening voor advies voorgelegd aan de bestendige deputatie, met het oog op de goedkeuring ervan door de Koning.

Art. 50

Indien een boekjaar wordt afgesloten met verlies, wordt dit verlies gecompenseerd door een heffing uit het reservefonds ; blijkt deze heffing ontoereikend, dan wordt zij opnieuw overgeboekt.

Indien deze overboeking tot gevolg heeft dat alle verliezen samen genomen een bedrag uitmaken dat de helft bedraagt van het maatschappelijke fonds, moeten de beheerders op de agenda van de eerstkomende algemene vergadering de ontbinding van de vereniging plaatsen.

HOOFDSTUK VIII

Diversen

Art. 51

Elk lid van de vereniging, elke beheerder, commissaris of vereffenaar kiest verblijf in de hoofdzetel voor al hetgeen betrekking heeft op de uit deze statuten voortvloeiende rechten en verplichtingen.

Art. 52

De erfgenamen, rechthebbenden en schuldeisers van een vennoot mogen waarden of goederen toebehorend aan de vereniging niet gerechtelijk laten verzegelen, noch er de verdeling of verkoop van eisen.

Ingeval van vereffening, overlijden, faillissement, kennelijke insolventie of schorsing van een vennoot krijgen diens curatoren, erfgenamen of rechtverkrijgenden de waarde van zijn aandelen, als bedoeld in het hiernavolgende artikel 54 uitbetaald.

Indien een aandeel toebehoort aan meerdere eigenaren, mag de vereniging de uitoefening van de bijbehorende rechten opschorten totdat één enkele persoon is aangewezen die te haren opzichte eigenaar is van het aandeel.

Art. 53

Het bezit van een aandeel houdt de instemming met deze statuten en met de besluiten van de algemene vergadering in.

Art. 48

Six semaines avant l'assemblée générale annuelle, le conseil d'administration communique la balance, les comptes des pertes et profits et l'inventaire de l'association aux commissaires qui établissent dans les 15 jours un rapport reprenant leurs propositions.

La balance et les comptes des pertes et profits seront expédiés à l'assemblée générale quinze jours avant la réunion, ainsi que le rapport des commissaires.

Art. 49

Le 31 décembre de chaque année, les comptes sont arrêtés, et la balance et les comptes des pertes et profits sont établis.

Le solde créditeur de la balance, après retrait des amortissements et attribution au fonds de réserve, constitue le bénéfice net de l'association.

Ce bénéfice se répartit comme suit :

1) 5 % au fonds de réserve ; quand celui-ci atteint 10 % du capital social ce prélèvement cesse d'être obligatoire ;

2) une partie, à concurrence de 3 % du capital, sera répartie aux porteurs de parts sociales libérées, prorata temporis ;

3) le reste sera employé suivant proposition du conseil d'administration approuvée par l'assemblée générale.

Le dividende est payé aux endroits et époques fixés par le conseil d'administration.

Dans les quinze jours de leur approbation par l'assemblée générale statutaire annuelle, le bilan et le compte des pertes et profits sont soumis à l'avis de la députation permanente en vue de leur approbation par le Roi.

Art. 50

Si un exercice se clôture par une perte, celle-ci est amortie par prélèvement sur le fonds de réserve ; en cas d'insuffisance de celui-ci, elle est reportée à nouveau.

Si ce report à nouveau a pour effet de porter l'ensemble des pertes accumulées à un montant égal à la moitié du fonds social, les administrateurs doivent porter à l'ordre du jour de l'assemblée générale la plus prochaine la dissolution de l'association.

CHAPITRE VIII

Divers

Art. 51

Tout membre de l'association, tout administrateur, commissaire ou liquidateur, élit domicile au siège social pour tout ce qui concerne les obligations et droits dérivant des présents statuts.

Art. 52

Les héritiers, ayant-droits et créanciers d'un associé ne peuvent faire apposer les scellés sur des valeurs ou des biens appartenant à l'association, ni en réclamer le partage ou la vente.

En cas de mise en liquidation, de décès, de faillite, de déconfiture ou d'interdiction d'un associé, ses liquidateurs, héritiers, créanciers ou ayant-cause recouvrent la valeur de ses parts comme prévu ci-après à l'article 54.

Si une part appartient à plusieurs propriétaires, l'association peut suspendre l'exercice des droits y afférents jusqu'à ce qu'une seule personne soit désignée comme étant à son égard propriétaire de la part.

Art. 53

La possession d'une part entraîne adhésion aux présents statuts et aux décisions de l'assemblée générale.

Art. 54

De beheerders die bij de ontbinding van de vereniging in functie zijn, zijn rechtens de vereffenaars van de vereniging; zij hebben de meest uitgebreide bevoegdheden, met name die bedoeld in de artikelen 156, 157 en volgende van de gecoördineerde wetten betreffende de handelsvennootschappen en oefenen deze bevoegdheden uit zonder dat ze tot een samenroeping van de algemene vergadering verplicht zijn.

De netto activa worden onder de vennoten verdeeld naar rato van hun stortingen.

Tijdens de vereffening behoudt de algemene vergadering de bevoegdheden welke ze had toen de vereniging nog bestond; ze heeft met name het recht de liquidatierekening goed te keuren en er kwijting van te geven.

Art. 55

De vertegenwoordigers van de publieke eigenaren die ten tijde van hun benoeming tot beheerder of commissaris een publiek mandaat hebben, beëindigen hun functie bij de vereniging:

a) twee maanden nadat zij het mandaat dat zij op het ogenblik van hun benoeming op gemeentelijk, regionaal of provinciaal vlak bekleedden, hebben verloren;

b) twee maanden nadat de gemeentelijke regionale of provinciale raden die ze hebben voorgesteld of aangewezen, zijn hernieuwd.

Art. 54

Les administrateurs en fonction lors de la dissolution de l'association sont de plein droit les liquidateurs de celle-ci; ils ont les pouvoirs les plus étendus, notamment ceux prévus aux articles 156, 157 et suivants des lois coordonnées sur les sociétés commerciales et les exercent sans devoir recourir à une convocation de l'assemblée générale.

L'actif net est réparti entre les associés au prorata de leurs versements.

Pendant le cours de la liquidation, les pouvoirs de l'assemblée générale se continuent comme pendant l'existence de l'association; elle a notamment le droit d'approuver le compte de liquidation et d'en donner décharge.

Art. 55

Les représentants des propriétaires publics qui, au moment de leur nomination à une fonction d'administrateur ou de commissaire, ont un mandat public cessent leur fonction à l'association:

a) deux mois après avoir perdu le mandat communal, provincial ou sous-régional qu'ils détenaient au moment de leur nomination;

b) deux mois après le renouvellement des conseils communaux, provinciaux ou sous-régionaux qui les ont proposés ou désignés.